

NAŠA LUČ

marec 2002, letnik 51, številka 3

MESEČNIK ZA SLOVENCE PO SVETU

NAŠA LUČ

Glasiło Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Če boš pozabil na vero, boš pozabil tudi, da si Slovenec	2
Demokratski procesi v Cerkvi	6
Križ in odpuščanje	7
Cvetna nedelja	8
Dr. Branko Rozman zlatomašnik	9
Stoji in z njim demokracija	10
Slovesnost ob 50-letnici zažiga škofa Vovka	11
Življenje cerkve v "času svobode"	12
Slovenija moja dežela	14
Iz življenja naših župnij	16
Slovinci po svetu	36
Poštar Vinko	38
Lučkin kotichek	41
Malo za šalo	42

436676

Letošnje postno pismo slovenskih škofov je znova razburkalo slovensko novinarsko javnost. Priče smo novim komentarjem, ki poskušajo Cerkvi in njenim voditeljem "naprtiti" vnovično vmešavanje v javno in politično življenje, ki pa naj bi bilo po njihovem mnenju nedopustno za načelo ločenosti Cerkve od države, kot je zapisano v naši ustavi.

Tako smo znova priče moči medijske enostranosti, ki pač ne zmore uvideti, kaj Cerkev na Slovenskem sploh predstavlja, kdo so njeni člani, kakšna je njihova pripadnost in kakšna je odgovornost naših škofov pri vodenju Cerkve. Dokler določeni novinarji ne bodo znali ločiti in določiti temeljnih pojmov, do takrat bomo priče dosednji praksi komentarjev v domačih medijih.

In o čem so nam za post spregovorili naši škofje? O veri. Kako enostavno in preprosto. O veri, ki naj priča v sodobnem sekulariziranem svetu: "Verniki smo se navadili živeti svojo vero kot intimno zadevo in se dostikrat še ne upamo izpostavljati v javnosti. Temu je treba narediti konec. Spomnimo se besed svetega očeta Janeza Pavla II., ko nas je med svetoletnim romanjem sprejel v baziliki sv. Petra: Spodbujam vas k večjemu pogumu in zdravi samozavesti, ki naj se odraža tudi v vašem javnem udejstvovanju. Pol stoletja totalitarne vladavine je pustilo v marsikaterem kristjenu občutek manjrednosti in strahu. Čas je, da te strahove premagate."

Za pravo vero je potrebno spreobrnjenje vsakega posebej. Brez spreobrnjenja tudi ni zveličanja. Spreobrnjenje je potrebno zato, da bomo znali ločiti zrnje od plev, da ne bomo podlegli današnjemu relativizmu resnice in moralnih načel: politiki (npr. predsednik države) zelo radi govorijo o več resnicah, dejanja postanejo dobra, kolikor so v prid razmišljanju, ki je v službi aktualne politike in ustreza sodobnim tržnim tokovom.

"Katoličani priznavamo načelo strpnosti. Toda za nas je strpnost predvsem spoštovanje drugače mislečih in drugače verujočih ljudi. Ne moremo pa pristati na trditev, da so vse vere enake, da so enake vse podobe Boga in da je vseeno, kaj kdo misli ali v kaj veruje. Zaradi strpnosti se ne moremo odpovedati veri, da se je Bog dokončno in za vse ljudi razodel v Jezusu Kristusu in da je On in samo On "pot, resnica in življenje" za vsakega človeka."

Naši škofje so jasni v svojem izražanju, ne dopuščajo dvoumnosti in to jasnot hočejo posredovati tudi vernikom na Slovenskem. Spreobrnjenje nas ne bo pustilo same na Kalvariji življenja. Kaže nam pot preko križa do velikonočnega jutra.

Prva str. ovitka: P. Pokorn: Mornič
Druga str. ovitka: P. Pokorn: Zvonček
Tretja str. ovitka: P. Pokorn: Pod Krvarcem
Četrta str. ovitka: P. Pokorn: Rut pod Rodico

"Če boš pozabil na vero, boš pozabil tudi, da si Slovenec"

Pogovor z Brankom Jenkom, ki je steber slovenstva na Švedskem

Branko Jenko s svojo družino in ženino mamo

Na poti iz Göteborga v Halmstad, kjer je vsako drugo nedeljo v mesecu "slovenska sv. maša", se je slovenski duhovnik ustavlil pri družini Branka in Jožice Jenko v Smålandstenarju. Iz 70 kilometrov oddaljenega Smålandstenarja se tudi Jenkova rada udeležujeta slovenskih sv. maš v Halmstadu. Tako je slovenski duhovnik izkoristil priložnost, da se sreča z Jenkovima ter napravi intervju z Brankom, ki je še danes "steber slovenstva" na Švedskem.

Najprej bi vas prosil, da se našim bralcem na kratko predstavite.

Rojen sem na Mali Bukovici, fara Trnovo, danes se imenuje Ilirska Bistrica. Na Švedsko me je življenjska pot pripeljala že leta 1969. Moj prvi dom je bil v Oskarströmu, v bližini Halmstada. Zadnjih petnajst let pa živimo v Smålandstenarju, ki leži v notranjosti Švedske.

Zaposleni ste kot šofer tovornjaka. Katera je bila vaša prva služba?

Prvo delo, ki sem ga opravljal na Švedskem, je bilo v lesni industriji, kjer smo izdelovali iverne plošče. Tam sva skupaj z ženo Jožico delala kar 15 let. Ker je bilo podjetje po mišljenju Švedov prestaro, ker ni bilo več konkurenčno, smo bili prisiljeni iskati novo delo, novo zaposlitev in s tem je bila potrebna tudi premestitev.

Ko sem prišel k vam v Smålandstenar prvič na obisk, sem bil prijetno presenečen. Z ženo Jožico sta si ustvarila prijeten dom, kjer se človek počuti kot pri svojih starših v domovini, vsepovsod lahko začutiš polnost pristnega krščanskega veselja.

Najprej moram reči, da izhajam iz družine, ki je globoko verna oziroma je to še danes. Moje sestre, moja mama, moj oče, vsi so bili in so še danes globoko

verni. Vera in slovenstvo je bilo na prvem mestu. Nikdar ne bom pozabil očetovih besed, ki jih je rekel, ko sem se poslavljaj z Male Bukovice in odhajal za tiste čase tako daleč, v oddaljeno Švedsko. Oče mi je takrat rekel: "Branko, to ti lahko rečem: 'Če boš pozabil na vero, boš pozabil tudi, da si Slovenec.'" In vsaj upam, da je prvo in drugo v meni ostalo prisotno in da sta vera in slovenstvo nekako spojeni skupaj.

Ko sem leta 1993 prišel na Švedsko in sem bil kmalu nato povabljen na sestanek Slovenske zveze, sem bil izredno prijetno presenečen - kako znate s svojimi vrednotami in prepričanjem, ki ste ga prejeli v domači družini, služiti v dobro slovenstva tukaj na Švedskem. Kako je pravzaprav do Slovenske zveze prišlo?

Če torej pogledamo malo nazaj, ugotovimo, da so bila naša slovenska društva v večini ustanovljena tam nekje v sredini 70-tih let. Že takrat se je pokazalo, da potrebujemo nekaj skupnega, kar nas povezuje. Moramo reči, da so bila prav na Švedskem slovenska društva številčno majhna društva, če bi jih primerjali s slovenskimi društvi kjerkoli po svetu. In že takrat je bila nekje neka iskra, da bi morali imeti nekaj skupnega, da se lahko povežemo med seboj. Vendar je bilo pri švedskih oblasteh to težko pridobiti, ker smo bili za njih pač "Jugoslovani". Švedske oblasti so nas vse sprejemale kot Jugoslovane in v ta namen je takrat delovala Jugoslovanska zveza, zato nismo mogli priti daleč. Moram pa reči, da smo bili nekako prelahkomišljeni, saj smo si mislili, da se ne da, toda nato smo ugotovili, da se da. Že pred osamosvojitvijo Slovenije smo uspeli ustanoviti Slovensko zvezo (op. Slovenska zveza je krovna organizacija vseh slovenskih društev na Švedskem, ki ima vlogo povezovanja in koordiniranja dela v dobro slovenstva na

Švedskem), ki je bila pravnomočna organizacija pri švedskih oblasteh, kar je zelo pomembno. Naši ljudje so govorili: "To ne bo uspelo." Branko: "Pa smo uspeli." Prav ob osamosvojitvi Slovenije se je pokazalo, da nam je bila ta organizacija, Slovenska zveza, neka točka, opora, na katero smo se lako vsi obrnili in je bila edina, ki nas je podpirala prav v tistih kritičnih trenutkih. Danes vsi vemo, da če ne bi imeli Slovenske zveze, bi bili dosti bolj razpršeni in tako še bolj nepovezani.

Moram reči, da kolikor se srečujem z ljudmi na terenu, večina ljudi, ki res čuti slovensko priznava, da če bi Branka Jenka ne bilo, se tudi stvari verjetno ne bi odvijale tako pozitivno v smislu ustanovitve Slovenske zveze, pa tudi prispevek Slovencev na Švedskem za slovensko samostojnost bi bil skromnejši. Povejte nam malo o tem, kakšen prispevek ste slovenske skupnosti pridodale, da je Švedska priznala Slovenijo in kje vse ste demonstrirali, kot sem slišal od mnogih ljudi?

Že takoj, ko je bila ustanovljena Slovenska zveza, smo ugotovili, da imamo neko skupno moč, neko skupno centralo, ki so jo švedske oblasti sprejele. To se je pokazalo, ko smo že pred samim napadom na Slovenijo imeli kontakte s švedskim zunanjim ministrstvom. Imeli smo veliko čast, da nas je obiskal takratni minister za izseljence dr. Janez Dular. Potrudili smo se, da smo organizirali srečanje s švedskimi mediji, kar je bilo zelo pomembno, saj je kot pomembna osebnost iz političnega življenja lahko Švedom osebno predstavil Slovenijo. Mislim, da se moramo še danes zavedati, da je Slovenija velikemu delu Švedov premalo poznana, čeprav jo danes poznajo bolje, kot pred desetimi leti. Takrat je bila Jugoslavija za njih država, s katero so imeli politične

Za demokratično Slovenijo v okviru Evrope

in gospodarske stike. Danes je pojem razlikovanja Slovenija – Jugoslavija precej bolj jasen. Moram reči, da prav zaradi centralne organizacije, o kateri hranimo dokumente v arhivu Slovenske zveze, smo Slovenci imeli dostop do švedskih oblasti, do švedskih ministrov, celo do predsednika vlade. Kontakti, ki smo jih imeli s Slovenijo kot Slovenska zveza, so pripomogli, da smo njihove želje prenašali na švedske oblasti. In to je bilo v prvi vrsti priznanje Slovenije kot samostojne demokratične države. Čeprav smo vedeli, da bodo Švedi najprej čakali, kaj bodo rekli drugi, smo občutili, da so nam vsaj prisluhnili in da so tudi dobili neko podobo o Sloveniji oziroma slovenstvu kot takem.

Pred Slovensko zvezo so na Švedskem že obstajala določena slovenska društva, ki pa jih je zveza kasneje povezala. Nam lahko na kratko predstavite nastanek tudi teh društev?

Slovenska društva so bila na Švedskem ustanovljena v začetku 70-tih let prejšnjega stoletja, prva pa že ob koncu 60-tih let 20. stoletja. Tako je prvo slovensko društvo nastalo v Landskroni in je staro že 33 let in pol. Večina pa je bila ustanovljena že pred letom 1975. Društva so bila ustanovljena iz potrebe po združevanju, po slovenski besedi, po slovenski pesmi, ki ima svojo povezovalno moč, ter iz potrebe po šoli slovenskega jezika. Smisel vsega tega je bil tudi v tem, da bi vse to, kar so Slovenci prinesli s sabo na Švedsko, predali naprej drugi in naslednjim generacijam Slovencev v tej novi domovini. To je dajalo novega zagona in smisla našemu združevanju. Moram reči, da je večina Slovencev, ki je prišla na Švedsko po letu 1960 tako imenovana "ekonomska emigracija", čeprav so ozadja takšna ali drugačna. Vendar je večina prišla sem zaradi boljšega koščka kruha in z namenom, da bi se čimprej vrnili v Slovenijo. Seveda so leta hitro bežala in

Branko Jenko med svojimi doma na Bukovici pri Ilirski Bistrici

smo se tolažili, da bomo šli domov, ko bodo otroci končali šolo. Toda tudi to se ni uresničilo. Nato smo se začeli tolažiti s tem, da bomo šli domov, ko se bomo upokojili. Slovenska društva na Švedskem so številčno majhna, toda trudimo se delati. Res pa je tudi, da tisto jedro, ki društvo drži pokonci, počasi postaja utrujeno. Danes je zelo težko dobiti nove člane oziroma mlade, ki bi bili pripravljene sprejeti obveznosti, nadaljevati z delom društva in s tem žrtvovati čas svojega življenja in svojih moči za obstoj društva. Še bomo živovarili, toda tista aktivna leta dvomim, da se bodo povrnila.

Ko sme človek pogledati v zgodovino naših društev, ugotovi, da je bilo kulturno življenje med našimi rojaki tukaj zelo dejavno in raznoliko. Med drugim je znano, da ste rojaki organizirali tudi kulturni festival, kjer se je zbralo preko 700 obiskovalcev in na katerem je nastopalo preko 150 rojakov.

Naše SK društvo Ivan Cankar, ki je bilo ustanovljeno leta 1976, je bilo v polni moči delovanja vsaj 15 do 20 let. Imeli smo samostojno mladinsko pevsko društvo, imeli smo tudi folklorno skupino, ki je bila vsaj za naše pojme zelo močna. Plesali smo belokranjske plesse, poleg njih pa tudi ostale slovenske plesse in smo imeli za to primerne narodne noše. Naša specialiteta pa so bili tudi švedski narodni plesi, ki izvirajo iz okolja, kjer živimo. Ker smo veiko nastopali tudi za Švede, je bila to prijetna poživitev, čeprav so bili osnova slovenski plesi. Ko je švedska publika videla, da znamo tudi njihove plesse, je bilo to zanjo nekaj velikega in tudi občinska kulturna skupnost nam je vsaj 10 let zelo stala ob strani ter finančno in moralno podpirala našo kulturno dejavnost. Kjerkoli so nas potrebovali, so se obrnili na nas in nas povabili k sodelovanju. Za njih

smo pripravili celo samostojne prireditve, ki so trajale tudi po dve ali tri ure. Program je bil sestavljen iz folkornih plesov. Zraven je prepevala mladina in poleg so bili tudi recitali slovenskih pesmi. Ko se danes vsega tega spominjamo, moramo reči, da so bili to za nas neki bajni časi, zelo lepi trenutki.

Eden izmed takšnih lepih trenutkov je bil gotovo tudi festival. Bil sem izredno presenečen, ko sem bral lepe prispevke v švedskih časopisih o tem, kako se vas je tudi po 700 zbralo na festivalu. To je bila velika organizacija.

Ko smo organizirali prvi festival v Halmstadu, se je sama občina tako odzvala, da smo bili kot Slovenci presenečeni, da so nam pomagali ne samo finančno, ampak tudi s prostori. Lahko bi celo rekel, da so nam dali vse, kar smo si zaželeli. Tako je sam guverner pokrajine prišel in na začetku festivala vse navzoče pozdravil ter tako odprl festival. Sami Slovenci, ki so hodili na vse festivale, so rekli, da tako številčno velikega festivala ni bilo nikjer drugje. Torej je bilo na tem festivalu baje 850 obiskovalcev in nastopajočih, kar je tudi za švedske razmere zelo veliko.

Poleg naših srečanj v župniji in na drugih kulturnih prireditvah pa vas kot slovenski duhovnik srečujem vsako leto tudi v Vadsteni. Ta srečanja je začel leta 1974 pater Janez Sodja z namenom, da bi zbral vse Slovence s cele Švedske.

V tistem času so bila na Švedskem menda samo tri društva, ki so delovala. Večina tistih, ki smo se udeležili prvega srečanja v Vadsteni, še nismo bili povezani v društva. Prvo skupnost Slovencev v večjem številu smo pravzaprav doživeli prav tam. In ta številka ni bila majhna. Še danes je zelo pohvalna. Vem pa,

Branko Jenko skupaj z rojaki s cele Švedske na protestnem shodu v Stockholmu leta 1991

da je bil tisti prostor, ki ga je dobil pater Janez Sodja, premajhen.

Poleg teh srečanj pa naj omenim tudi srečanje z vami in vašimi domačimi na Sv. Višarjah, ki so center, kjer se srečujejo Slovenci iz matične domovine, iz zamejstva in iz izseljenstva. Hvala, če smem tako reči, da se tudi vi in naši rojaki z vsega sveta udeležujete teh srečanj ter se spoznavate med seboj in navezujete stike.

Kot Primorcu mi Sv. Višarje pomenijo veliko, saj sem jih doživljal že kot otrok. Preden sem jih videl, sem o njih veliko izvedel od svojih staršev in starih staršev. Sv. Višarje so bile neki cilj, ki naj bi ga vsak Primorec doživel vsaj enkrat v svojem življenju, da bi tja poromal. Danes samo romanje ne zahteva veliko napora. Toda samo srečanje, ki ga doživimo prvo nedeljo meseca avgusta, je posebno doživetje, izrednega pomena za slovenstvo. Je neko doživetje, ki ga človek nosi s sabo in mu daje v tujini novih moči za zvestobo slovenstvu in Kristusovi Cerkvi. Prav tako so tudi doživetja v Vadstenu nekaj posebnega za nas Slovence na Švedskem in jaz mislim, da si vsi Slovenci, ki se udeležujemo teh srečanj, želimo, da bi naši duhovniki zmogli in da bodo ohranjali Vadsteno še veliko let, dokler bo živelo slovenstvo na Švedskem.

Dokler bo potreba po teh srečanjih, dokler bomo Slovenci tukaj prisotni, je prav, da izkoristimo Vadsteno, ki je zame duhovno srce Švedske, ki bije za Švedsko in giblje njeno duhovno življenje, saj se še danes tam goji vera in krščanska kultura. Vadstena je imela in upam, da bo tako tudi v prihodnosti, velik duhovni pomen za vso Skandinavijo.

Izhajate iz krščanskega okolja in iz tesne povezanosti z župnijo. Kaj vam osebno pomeni odnos do slovenstva in do Cerkve?

Osebno sam ne bi mogel obstajati brez tega. Sem katoličan in Cerkev je zame pomembna, to je neka življenjska povezava, ki je ne morem deliti. Z njo ali ob njej – to je nekaj, kar me spremlja in upam, da me bo spremljalo, dokler bom živel. Moram pa reči, da smo v društvenem življenju vedno spoštovali različna mišljenja in nazore, vendar nismo nikoli zakrivali svojega. Mislim, da je bil to najbolj čisti odnos, saj nismo imeli nikdar nobenih težav s tistimi, ki so bili nasprotni. Vedno smo našli dobre povezave in uravnoteženost oziroma zlato sredino, da ni bil nihče užaljen ali prizadet zaradi svoje drugačnosti. V našem društvu je bil duhovnik ali škof ali kdorkoli vedno dobrodošel.

Prav tako nismo nikdar zavračali politikov ali kogar koli, ki je prišel med nas. V vsakem, ki je prišel med nas, smo gledali najprej človeka.

Kako gledate na prihodnosti slovenstva na Švedskem? Kaj bi svetovali naši mladini tukaj, kaj naj stori? Živijo v svetu dveh kultur, razdeljeni so med Slovenijo in Švedsko. Kaj bi jim veljalo reči v vzpodbudo?

Čisto prave definicije za tisto pravo življenje ni mogoče najti. Vemo, da je kar precej mladih, ki so pripravljeni delati za slovenstvo, tudi če to ne bo v društvih ali organizacijah. Lahko pogledam kar našo hčer Veroniko. Je rojena Slovenka in vem, da je njena družba večinoma švedska. Vendar tudi njeni prijatelji vedo, da je Slovenka in tega ne zanika. Na to je ponosna. Veliko je naših mladih, ki so v enakem položaju in bodo vselej znali slovenstvo pokazati Švedom, celo bolj, kot jim to znamo pokazati mi. Oni so gotovo veliko bolj vpeljeni v švedsko družbo, čeprav smo danes tudi mi dosegli, da nas Švedi spoštujejo. Vemo, da bodo naši mladi tudi politiki in bodo Slovenijo znali bolje predstavljati, kot smo to zmogli mi. Čeprav smo o sebi prepričani, da smo trdni Slovenci.

Vi ste prišli semkaj z namenom, da bi si ustvarili boljše pogoje za življenje, boljši košček kruha. Moram čestitati vsem rojakom, ne samo na Švedskem, ampak tudi vsem rojakom po svetu, ki so ohranili to ljubezen do domovine in Kristusove Cerkve. Zahvaliti se želim tudi vsem tistim, ki niso našli svojega mesta v Cerkvi, vendar s svojo pridnostjo in delavnostjo predstavljali slovenstvo. Slovenci ste marljivi ljudje, delavni, redoljubni, kar je za človeka zelo pomembno. V glavnem nisem srečal nikogar, ki bi mi reke: Vi pa imate vaše ljudi v zaporih, ali vaši ljudje so veliki pijanci, ali vaši mladi se pa drogirajo. Vi ste imeli bistveno težje pogoje živeti se v to družbo. Preprosto ste bili vrženi v življenje. Delati in delati, je bil moto vaših let, ki ste jih tukaj preživeli. Mladina pa je v čisto drugačnem položaju, ker imajo danes priliko študirati in mnogi so danes kar na pomembnih položajih v švedskih tovarnah in podjetjih, celo na vodilnih mestih.

Branku in Jožici Jenko se na koncu zahvaljujem za gostoljubnost. Vama, spoštovana Jenkova, in vajini hčerki Veroniki želim, da bi bilo to leto zares blagoslovljeno. Naj vam ljubi Bog podari potrebnega zdravja, naj vas spremlja na vseh vaših poteh.

Pogovarjal se je Zvone Podvinski

Demokratski procesi v Cerkvi

Vpredlogu sklepnega besedila sinode Cerkve na Slovenskem beremo: Hierarhična ureditev Cerkve ni ovira za to, da ne bi mogla biti življenjski prostor, v katerem je dialog pomembno sredstvo komunikacije. Cerkev na Slovenskem se zaveda, da je na tem področju tudi kdaj zatajila. (...) Iskrenost, pristnost, ljubezen do Boga in do človeka, ljubezen do resnice in pravice ter življenjska modrost, ki vsebuje odpustanje in spravo, so kriteriji, ki so jih vsi udje Cerkve dolžni spoštovati, da bi lahko gojili resnični dialog v cerkvenem občestvu, v odnosu do celotne družbe in vsega stvarstva. Zato velja pospeševati vse tiste oblike cerkvenega življenja, ki ljudi ne samo usposablajo za dialog, ampak ga tudi dejansko omogočajo (str. 29).

Izbrani odlomek je izredno lep in sugestivni. Ali lahko rečemo, da želi uvesti demokratske procese tudi v slovenski Cerkvi? V kakšni meri so ti procesi možni?

O demokratskih procesih znotraj Cerkve se danes na področju teologije veliko piše. Skoraj vsi članki in razprave, ki sem jih bral, se začnejo tako ali podobno: "Kdor želi spregovoriti o vprašanju demokracije in Cerkve, nima lahke naloge."

Cerkev ni hierarhija, kar bi dobesedno pomenilo, da ji vladajo hierarhi. Vlada ji Bog sam v Jezusu Kristusu. Cerkve tudi ni demokracija, ker v njej ne odloča ljudska večina. Toda če je Cerkve občestvo, "communio", na kar danes vsi prisegamo, živi v njej zakon aktivne soudeležbe. "Participatio actiosa" (aktivna soudeležba) ja prav tako postal tipičen izraz drugega

vatikanskega koncila. Idealno ga je uresničila liturgična reforma. Marsikdo gleda naprej z upanjem, da se bo podobno zgodilo na področju odločanja v krajevnih in pokrajinskih Cerkvah.

Dano nam je sanjati, da bo Cerkev – ne da bi postala "demokracija", kar sistemsko ni možno (ne more pa biti več niti monarhija niti stroga piramidalna hierarhija) – čedalje bolj omogočala demokratske procese v prid bratskega občestva. Pomislimo samo, koliko se je že spremenilo v pokoncilskem obdobju, ko je bila uzakonjena tudi institucionalna oblika sodelovanja in soodločanja laikov pri župnijskih in škofijskih pastoralnih svetih in na škofijskih in pokrajinskih sinodah. Med škofi je po koncilu zaživelo prastaro pravilo zbora. Škofovski zbor s papežem na čelu je občestveni organ. Škofovske sinode na pokrajinski ravni imajo vse več pristojnosti. Prav tako je dobila svoj status škofovska konferenca. Papež Janez Pavel II. je v okrožnici "Ut unum sint" leta 1995 predvidel in napovedal še en korak decentralizacije, namreč uvedbo polnopravnosti primasov in primatov, kar bi katoliško Cerkev približalo vzhodnim Cerkvam. Nadalje je načelo sinodalnosti v Cerkvi že od začetkov živo pravilo. Na novo pa se razvijajo še druge oblike skupnega, bolj demokratskega odločanja na škofijski ravni. Gre za različne organe svetovanja in soodločanja, svete za posamezna pastoralna področja, veliko je tudi že projektnih skupin, ki na ravni škofije združujejo posvečene služabnike in laike.

V resnici imamo v Cerkvi več kot demokracijo. Imamo zavest, da pripadamo istemu božjemu ljudstvu in da ima vsakdo nenadomestljivo vlogo.

Ob koncu tega razmišljanja še drobna iskrica. Od osamosvojitve Slovenije naprej se v slovenski družbi večja želja po demokratizaciji. Po desetih letih se zdi, da gre za Sizifovo delo. Pri tem ne gre obupati. V desetih letih se je od "demokracije" izpisala morda le prva črka: d..... Izpisati jih bo potrebno še drugih deset. In če je slovenska Cerkve v teh letih nastopila jasno in odločno in če je nadškof in metropolit Franc Rode prav tako nastopil jasno in drzno, to ni v škodo demokraciji v Sloveniji. Ravno nasprotno. Mirno lahko rečemo, da Cerkev tako družbo izziva k demokratski držbi. To bo jasno šele čez nekaj desetletij. Bog pa daj, da bi slovenska Cerkve, tako kot je zapisano v uvodnem tekstu, rastle tudi znotraj svojih struktur v ozračju demokratskih meril in načel.

Zvone Štrubelj

Križ in odpuščanje

Kot otrok sem preživel nekaj tednov v ortopedski bolnišnici. V sobi nas je bilo več bolnikov. Na eni od sosednjih postelj je ležalo dekle, nekje iz Makedonije. Pred kratkim je prestala operacijo kolka.

Spominjam se, kakšne težave je delala bolniškemu osebju. Stalno se je pritoževala, kričala, jokala, preklinjala. Videla je samo sebe in svojo bolečino.

Sploh se ni zmenila za to, da je bila zraven nje bolnica, ki so ji operirali kar oba kolka in je gotovo prestajala še kaj hujšega.

Pravijo, da je zdravje premor med dvema boleznima. Torej bi lahko rekli, da so kar redki trenutki, ko nas ne žuli tak ali drugačen križ. Križi s stotinami imen: skrbi, delo, žalost, bolečina, odraščajoči otroci, brezposelnost, težave s šefi, spor med sosedji, krivica ... Še enega ne odložimo, nam že dostavijo drugega. Nekateri si izberemo kar sami.

Nad vsakim križem se pritožujemo. To nam je prešlo v navado. Morda že zato, ker bi se drugače z drugimi ne imeli kaj pogovarjati. Tako kar naenkrat lahko odkrijemo v križu nekaj dobrega. Postane vsaj dobrodošla tema za pogovor. In pogovor nas združuje.

Križ nas nauči, da moramo iskati prijatelje, Simone iz Cirene, ki nam zaradi svojega prijateljstva z veseljem pomagajo. Morda si z nekom postaneva bližja prav zato, ker je tako nanese, da si deliva podoben križ.

Zaradi bremena križa moram skloniti glavo in gledati pod noge, paziti, kje hodim. Kajti kdor pade s tovorom, se težje pobere. Tako nas križ uči previdno in modro stopati po življenjski poti. Uči nas ponižnosti, ko se moramo včasih umikati drugim z večjimi križi, ker bi trčenje prizadelo obe strani. Torej se uči-mo tudi razumevanja in odpuščanja.

Vsak dobro ve, kako težko se je opravičiti človeku, ki mu storimo kaj žalega. Zanimivo pa je, da je nekaterim v breme sprejeti opravičilo. Morda vam je kdo že

zabrusil v obraz besede: "Opravičila ne sprejemem!" ali: "Kaj bi se opravičevali! Živimo naprej, kot da ni bilo nič narobe!"

Jezus pravi, naj gremo in se spravimo s svojim bratom, potem naj darujemo dar Gospodu. V njegovih besedah je poudarjeno DEJANJE sprave. Torej sprava potrebuje viden izraz.

Pri zakramentu sprave z Bogom je potrebno priznati svoje grehe. Odpuščanje dobi v spovednikovih besedah in znamenju križa vidno podobo. Iz tako podeljene milosti sledi prenovitev življenja kot viden sad sprave. Način sprave v naših odnosih ne sme biti drugačen. Človek nima volje do spreobrnjenja, če ni izkusil odpuščanja. In vse postane eno samo pretvarjanje.

Močno dvomim, da bi bilo možno odpuščanje kar preskočiti. Nasprotno, prav odpuščanje je pomemben del vsakega odnosa. Še prepir lahko postane plodno dejanje (da ne rečem potrebno) samo zaradi priložnosti, da se z odpuščanjem osrečujemo. V slavju velikonočne vigilije slišimo pomenljive besede: "O srečna krivda, ki je bila deležna tako velikega odpuščanja."

Zgodovina odrešenja človeškega rodu se odvija po nujni logiki: krivda (greh) – kesanje – odpuščanje ter ponovna zaveza z Bogom. In moja zgodovina odrešenja je moj vsakdan, poln padcev in ponovnih dvigov, poln okoliščin, ko moram vedno znova reči oboje: "ODPUSTI!" in "ODPUSTIM!"

David Taljat

Cvetna nedelja

Jezusa so ob slovesnem vходу v Jeruzalem pozdravljali z oljčnimi in palmovimi vejami. V Sloveniji bi bilo to mogoče samo na Primorskem, drugod teh rastlin ni. Zato smo iznašli nadomestilo: različne šibe in zelenje povežemo v snop, ki ima po Sloveniji zelo različna imena, ki se celo v isti pokrajini razlikujejo. Najpogostejša so butara, presnec, žegen, beganica, drenek ali moški žegen.

Beseda "presnec", ki jo uporabljajo na Štajerskem in v Prekmurju, izvira od posebnega peciva, pravzaprav najstarejše oblike kruha iz presnega testa. Danes samo še v Ratečah (Planica) obešajo preste na cvetni "prajtelj". Ponekod tudi tekmujejo med seboj, kdo bo prinesel večji prajtelj. Nataknejo ga na dolgo prekljo, da sega v cerkvi do kora. Nesmiselno pa je to tekmovanje v nedogled, zlasti tam, kjer tega prej niso poznali. Celó s helikopterjem so že postavljali butaro velikanko, da bi prišli v knjigo rekordov. Kakšen "žegen" naj bi to bil, če ne more v cerkev?

Ker so Jezusa pozdravljali z zelenjem, je bolj smiselno, da na cvetno nedeljo ne prinašamo k blagoslovu kruha, saj je to potem bolj slovesno na veliko soboto. Zato je razumljivo, da se je presnec kljub imenu razvil v drugo smer: Ker je narejen iz zelenja in šib, je bolj blizu naravi in živini, ki se s tem hrani. Zato mu ponekod v Suhi krajini pravijo tudi "kravji žegen".

Opisal bom izdelavo "žegna", kot ga napravijo v Robu na Dolenjskem in v Ribniški dolini. Če ga boste poskusili napraviti, ga lahko prilagodite navadam svojega domačega kraja. Osnova žegna je triintriideset enoletnih leskovih šib. Te šibe predstavljajo triintriideset let Jezusovega življenja na zemlji. V vrh se za okras dodajo še mačice obvodne vrbe, brinje, cvetoč dren in po možnosti še oljčna vejica ter mladike od vsakega sadnega drevesa. Z vrstico ali trakom jih začnemo povezovati pri vrhu in povijamo navzdol. V sredi se med šibami naredi nekakšno gnezdo za sadje; če ni več svežega sadja, pa vsaj suhe hruške in jabolka. Sadje pa ni kar položeno med šibe, ampak je obloženo

z zelenjem stvarnega zeljca in varha (podobno listom ciklame, le da je tudi spodaj zeleno). Potem previdno zapremo, da je sadje lepo spravljeno, ter povijemo do spodnjega konca. Šibe se nato spodaj ravno poreže, da je ročaj lep.

Sledi oblaganje snopa z bršljanom. Začne se spet pri vrhu in povija z lepim trakom, navadno rdečim, ki že spominja na bližnje Jezusovo trpljenje, saj je tudi liturgična barva cvetne nedelje rdeča. Obenem je to v spomin, da so Jezusa kmalu po pozdravljanju na veliki četrtek zvečer zvezali. Trak se vzame v dve gubi in se povija navzkriž ter sproti doklada bršljanove vejice. Na koncu se s trakom popolnoma ovije še ročaj, ki je brez bršljana. Če je žegen velik in težak, se naredi še naramnica, da ga otroci lažje nesejo. Praviloma naj bi ga nesli čim manjši otroci, ki to še zmorejo. Zaradi njihove nedolžnosti je upanje, da bodo prinesli domov več blagoslova.

Ker je presnec narejen iz zelenja in šib, je bolj blizu naravi in živini, ki se s tem hrani.

Blagoslovljen žegen stoji nato v bogkovem kotu do večera, nato se ga razdere, sadje razdeli med člane družine, nekaj zelenja da živini, ostalo pa pod streho zatakne za tram za kajenje na vse tri svete večere. Posamezne mladike sadnega drevja pa se dene v prvo brazdo, ko se orje, da bi prineslo blagoslov na polju in v sadovnjaku.

Janez Modic

Jota po tržaško (recept Ane Žabkar)

200 g fižola, 250 g krompirja ali dve pesti koruzne moke, 250 g kislega zelja, lovorjev list, 10 žlic olja, 2 žlici bele moke, česen, poper, kumina.

V ekonom loncu 15 minut kuhajte zelje v dovolj vode, z dodanim lovorjevim listom in kumino, nato lonec malo ohladite in odprite, dodajte olupljen krompir ali koruzno moko, olje ter na olju temno rumeno prepraženo moko. Stisnite en del že kuhanega fižola in ga tudi dajte v lonec, zaprite in kuhajte še 15 minut. Na koncu dodajte še ostali fižol, krompir pa na koncu vsaj nekoliko zmečkajte. Če jote ne boste jedli ravno na postni dan, ji lahko dodate za boljši okus suha rebrca.

Dr. Branko Rozman, zlatomašnik

Sredi januarja je g. dr. Branko Rozman, izseljenski duhovnik in dolgoletni urednik Naše luči, praznoval visok osebni jubilej: 50 let duhovniškega služenja v Cerkvi. Pozlatila so se njegova leta in v ozadju te obletnice dobiva predvsem njegovo delo svoj zlati sijaj. Njegova življenjska pot je delila usodo desetisočev političnih beguncev po končani drugi svetovni vojni. Tudi ta izkušnja mladega in v Kristusa zagledanega idealista je prispevala k izbiri duhovniškega poklica. Čut za lepo pisano besedo si je začel oblikovati že zelo zgodaj in ga kasneje le še razvijal, saj je v svojem ustvarjalnem iskanju lepe besede posegal na zelo raznovrstna literarna področja: pesništvo, leposlovje, dramatiko, časnikarstvo ...

Tako ni bilo bolj pripravnega človeka, ki bi prevzel urejanje in oblikovanje izseljenske verske revije Naša luč, ko je privolil in prišel na delo med izseljence v Nemčijo. Ves čas njegove uredniške dobe, razen nekaj zadnjih let, je bilo njegovo duhovniško in uredniško delo med izseljenci v Evropi izpostavljeno posebnim javnim napadom. Izdajal je namreč v domovini Sloveniji prepovedan in od oblasti osovražen mesečnik, ki ga ne bi smelo biti. Pa je bil in z njegovim požrtvovalnim delom je ne le obstal, ampak se je razvil v zelo priznano in brano revijo, ki je povedala marsikatero resnico, ki je takrat ni povedal noben drug časnik.

Ob tem delu je iz dneva v dan skrbel tudi za župnijo v Münchnu. Slovenska katoliška skupnost bavarske prestolnice ne bo nikoli pozabila vsega, kar se je bilo lepega in čudovitega dogajalo pod njegovim vodstvom

in na njegovo spodbudo. Bil je med ljudmi v stilu nekoliko zadržanega, vendar z vsemi svojimi močmi in sposobnostmi vedno župnijski skupnosti popolnoma predanega voditelja. Nikoli se mu ni zdelo prenaporno pomagati ljudem v duhovnih in drugih potrebah, ki so jih prinašali verni in neverni v slovensko župnišče.

Sedaj ga že nekaj let ni več v skupnosti, ki se je gotovo spominja, a se tudi ona z veseljem spominja njega. Posebej ob takih trenutkih se vsi še bolj zavemo, da je bilo vendarle vse povezano z napani, ki so jemali moči in zahtevali pogosto velike žrtve. Tako se v srcu sam po sebi naseli hvaležen spomin, povezan z mnogimi dobrimi željami in negotovim, pa vendar zaželenim pričakovanjem, da se morda le še najde kakšna priložnost, da se srečamo med seboj kot nekdanj.

“Bog Vas živi še dolgo, g. Branko!” vam kličejo hvaležni župljani iz Münchna in bralci Naše luči, pa tudi družba duhovniških sobratov v evropskem izseljenstvu. S posebno hvaležnostjo se čestitkam pridružuje uredništvo Naše luči.

Branko Rozman vsak dan daruje sveto mašo v cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

Stoji in z njim demokracija

V marcu pred petimi leti je v Sloveniji završalo. Kot blisk se je razširila novica, da je papež postavil za ljubljanskega nadškofa dr. Franca Rodeta. Verni so se veselili tudi zato, ker niso pozabili Rodetovega pogumnega zavzemanja za svobodo in pravičnost v svinčenih časih.

Rodeta so pozdravili tudi ljudje odrprtega duha in izražali pričakovanje, da bo Cerkev odslej bolj dejavna v družbi. Le v visokih krogih se je opazila zaskrbljenost. Tisti pri vrhu so se namreč spomnili, kako so se kot partijski priganjači znašali nad Rodetom, ga kot pisuni zmerjali, mu kot organi pregona grozili in ga kot cenzorji prepovedali. A kaj bi to, so modrovali, zdaj smo vsi ugledni predsedniki, uredniki, sodniki ... nov nadškof pa uglajen, kar po starem naprej. No, nadškof je res uglajen svetovljan, a na srečo za deželo in Cerkev uglajenost ni skregana s pametjo in pokončnostjo!

Vseh pet let je nadškof odpiral vprašanja, ki jih je oblast pometala pod preprogo. Pustimo medijsko gonjo, ki je je za to deležen – pač reševanje problemov po svinčeno – in se zaustavimo ob vprašanjih, pred katerimi si noben domoljub ne more zatisniti oči.

Narod preživi le, če ima voljo do življenja. Ta se najprej kaže v sprejemanju življenja. Dejstvo je, da ima Slovenka v povprečju 1,2 otroka. Zato ne preseneča, da nadškof spodbuja ljudi, naj o tem razmislijo, oblast pa poziva, naj sprejme potrebne ukrepe, da bi se ljudje lažje odločali za otroke.

Nedvomno ni lahko iz socializma v tržno gospodarstvo. Žal so v privatizaciji prevladali sebični interesi in nekdaj vodilni v socializmu so pokradli skupno premoženje. Zato se je privatizacije prijelo ime "prihvatizacija". Tak prehod v tržno gospodarstvo povzroča socialno bedo: delavci so ob delo, posebej ženske so ali na cesti ali prisiljene v nedeljsko delo. Družine, posebej mlade, so v stiskah: ni stanovanj, šola je predraga ... Ljudje bi radi tudi uživali in za otroka zmanjka denarja. Da nadškofovo opozarjanje ni iz trte zvito,

razberemo iz poziva dr. Drnovška svoji stranki, naj ne razpravlja "o tem, kdo bo imel več vpliva, kdo bo tako blizu, da bo imel privilegije. LDS bo uspešna le, če bo vsak liberalni demokrat svoje članstvo v stranki videl kot odgovornost. Ne pa kot privilegij. In bistveno vprašanje je, ali bomo

ogli preprečiti takšen način razmišljanja, kjer bi se posle pridobivalo s poznanstvi."

Kako naj drugače spremenimo to sebično, "prihvatljivo" ravnanje kot z vzgojo za vrednote, ki postavljajo v središče spoštovanje do človeka? Sam predsednik države je priznal: "Demokratska oblast bo namreč zelo pazila, da ne bo spoštovala le strogo pravnih norm, ampak tudi širše etične norme. Te so v razvitih demokratičnih državah prav tako pomembne kot pravne." Je to odgovor na nadškofovo vprašanje: "Mar brezobzirna sebičnost in hlastavo potrošništvo nista zadržala duhovnih vrednot, brez katerih nobena družba in noben narod ne moreta obstati? Smo ravnali modro, ko smo – edina izjema v tem prostoru – izključili iz šole versko izobrazbo in avtentično poznavanje krščanstva, ki je temelj slovenske in evropske kulture, tako da mladim v tej odsotnosti vrednot ostaja le še hedonizem, omama in apatija?"

Med motečimi vprašanji, ki jih zastavlja nadškof, so še: Ali smo posvetili dovolj pozornosti kulturi in varovanju slovenskega jezika? Mar čast naroda ni prizadeta spričo dolgotrajnega sprenevedanja o množičnih pobjojih in naše nesposobnosti, da bi mrtve brate in sestre dostojno pokopali? Ali ni naš odnos do Slovencev po svetu preveč mačehovski, neodgovoren?

Še bi lahko naštevali. A že povedano kaže, da je nadškof Rode s svojo pokončnostjo, globoko vero in neomajno ljubeznijo do naroda sprožil vrsto usodnih vprašanj, ki jih politika ne more več preslišati. Njegov glas je postal glas vesti, pa naj se po njem še tako pljuva. Kot mi je rekel znanec, ki mu je Cerkev deveta briga, ne pa tudi narodova usoda: "Dokler bo stal nadškof, bo stala tudi demokracija."

Drago Ocvirk, CM

Slovesnost ob 50-letnici zažiga škofa Vovka

“Ti si moj služabnik, v tebi se bom poveličal. Postavil sem te za luč narodom, da boš moje odrešenje”
(Iz 49,3-6).

Te besede preroka Izaija iz speva Gospodovega služabnika lahko prenesemo na nadškofa Vovka in na njegovo poslanstvo v najtežjih časih za Cerkev na Slovenskem.

Bil je pravi božji služabnik, s svojo neomajno vero in izrednim pogumom je v temačnem obdobju nasilja svetil kakor luč narodu in mu prinašal odrešenje.

Ko smo po petdesetih letih zbrani, da se spomnimo najbolj dramatičnega trenutka v njegovem življenju – sramotnega zažiga na novomeški železniški postaji – se sprašujemo, kako je bilo to mogoče, zakaj je prišlo do tako nezaslišanega dejanja v dolenjski metropoli.

Po tem, ko je komunistična partija maja 1945 prevzela oblast, je sovražstvo kot ognjena lava preplavilo Slovenijo. Nekaj tednov po tem je pognala v smrt na desetisoče nedolžnih mož in fantov. Tako je utrdila svojo oblast na zločinu, ki mu ni primere v naši zgodovini. Z razglasom svoje zgodovinske legitimnosti je obsodila na propad vse, kar je bilo pred njo in se ji ni uklonilo. Odtod obsodbe in dolgotrajne ječe duhovnikov in redovnikov, izgon redovnic iz bolnišnic in vzgojnih ustanov, nenehni pritiski na učitelje, naj zatajijo svojo vero, zaplembe premoženja, ukinitve katoliških šol in zavodov, prepoved katoliškega in vsakega svobodnega tiska, vsakodnevno blatenje Cerkev po časopisih in radiu.

Vse to je sodilo v program “dosledne in sistematične borbe” proti Cerkvi, kot se je izrazil Centralni komite. To je bil čas velike preizkušnje, o kateri govori evangelij: “In ker je hudobija narasla, je ljubezen pri mnogih ugasnila” (Mt 24,12).

Neskončna domišljavost, s katero se je partija lotila spreminjanja sveta v zemeljski raj, je mnoge preslepila in podivjala. Ti so se zbirali na mitingih ali so drveli na ceste in pod vodstvom plačanih kričačev ponavljali grozeča gesla in psovke na račun “sovražnikov ljudstva”.

Množica vernih, molčeča, zgrožena in žaljena od te raje, ki je hrumela okrog nje, prestrašena in ponižana, je v svoji nemoči iskala tolažbo pri Bogu in Materi Božji. V veri je našla pogum, da se je vseeno zbirala po cerkvah in s tem molče protestirala.

Ta uboga, prestrašena množica slovenskih kristjanov pa je našla oporo tudi v močni in neustrašni besedi škofa Vovka, ki je svoj pogum v obrambi vere in Cerkve dokazoval na vsakem koraku, od fare do fare, iz leta v leto. Njega niso zlomili. Ostal je pokončen in svoboden. Niso ga uklonila nočna zaslišanja na sedežu Ozne, niso ga ustrahovala sramotjenja nahujskane drhali, niso ga strle grožnje s smrtjo. Pred podivjano množico, ki ga v Novem mestu sprejme z žaljivimi vzkliki, škof Vovk ostane miren in dostojanstven. V tem tragičnem trenutku najmočneje živi svoje škofovsko geslo: V Gospoda zaupam. Ve, da mu je Gospod blizu. V njem najde svojo moč in zavetje. Zaveda se, da je to preobilje moči iz Boga, ne iz njega. “Od vseh strani pritiskajo na nas, pa nismo utesnjeni (...) Preganjajo nas, pa nismo zapuščeni. Ob tla nas mečejo, pa nismo uničeni. Vedno nosimo v svojem telesu Jezusovo umiranje, da bi se v našem telesu razodelo tudi Jezusovo življenje”, pravi apostol Pavel, ko doživlja preganjanje.

Ko smo danes, petdeset let po zažigu škofa Vovka zbrani v dolenjski metropoli za odkritje plošče v spomin na ta nečloveški dogodek, se bolj kot tedaj zavedamo izredne veličine ljubljanskega nadpastirja. Ko so se pred nasiljem partije mnogi uklonili in predali, ko so se vsi zapirali v molk, je on s svojo visoko postavo in močnim glasom ostal vzravn in glasen. S tem je rešil čast Cerkve in slovenskega naroda.

Tak kot se nam kaže – človek vere in zaupanja, človek molitve in evangeljske svobode, neustrašen pričevalec resnice in pravičnosti – tak bo vse bolj rastel v naši zavesti in svetil pred nami kot luč, ki nam kaže pot človeškega dostojanstva in krščanskega poguma. Naj ga Gospod, ki mu je služil v zvestobi, poveliča pred vesoljno Cerkvijo. Amen.

Nadškof dr. Franc Rode

ZIVLJENJE CERKVE V "ČASU SVOBODE"

V nedeljo, 20. januarja, so se v Novem mestu spomnili na enega najbolj črnih trenutkov v zgodovini Dolenjske, ko je, od tedanje partije nahujskana množica ljudi ob navzočnosti miličnikov, na novomeškem kolodvoru z bencinom polila in zažgala ljubljanskega škofa Antona Vovka. Dejanje, ki mu v naši povojni zgodovini skoraj ni videti para, je imelo en sam namen: zastrašiti vodstvo Cerkve na Slovenskem in njene vernike. Danes vam v NL v branje ponujamo nekaj misli, ki so jih na slovesnosti izrekli dobri poznavalci tedanjih razmer na Slovenskem. V rubriki Kristjani v domovini lahko tako preberete del pridige nadškofa dr. Rodeta, ki so mu prisluhnili verniki v novomeškem kapitolju. Na tem mestu pa vam v branje ponujamo še govora dr. Staneta Granda in prelata dr. Ivana Merlaka, tedanjega škofovega tajnika.

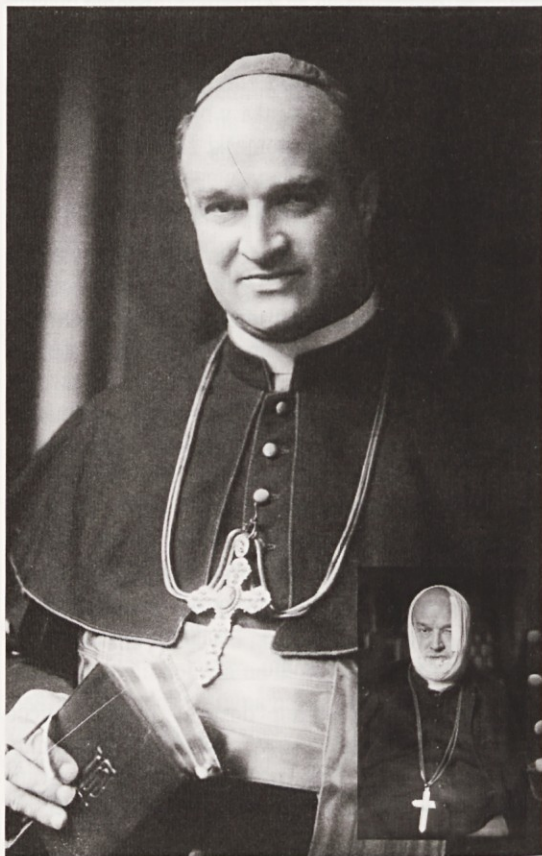
Oblast je izvajala proticerkveno obliko vojne

Na današnji dan pred petdesetimi leti, tudi takrat je bila nedelja, se je v Novem mestu zgodil zločin nad človekom, duhovnikom in škofom, ki v zgodovini Cerkve kot tak ni nekaj posebnega in bi mu lahko našli številne paralele. Zato je tudi toliko mučencev iz vrst škofov in duhovnikov. Tudi v zgodovini dolenske metropole to ni bil prvi napad na duhovnika, saj je znano, da so protestanti 1548 pobili novomeškega frančiškana p. Ivana (Ivan Vrhovec, Zgodovina Novega mesta, Ljubljana 1891, str. 71). Dogodek izpred petdesetih let pa je kljub temu nekaj posebnega, saj razmere skoraj sedem let po koncu II. svetovne vojne niso bile več izredne, razen če priznamo, da je oblast izvajala proticerkveno in protiversko posebno obliko vojne.

Če prebiramo zapiske o zaslišanjih škofa Vovka (Bogdan Kolar, V Gospoda zaupam, Ljubljana 2002, str. 12 – 108), zadnje je bilo 10. novembra 1951 pri Borisu Kraigherju kot notranjem ministru, je jasno, da je oblast, ki ji škofa psihično in fizično ni uspelo zlomiti, sklenila uporabiti druga sredstva. Na razpolago so bili različni vzorci ravnanja. Duhovnik Hajnrihar je bil septembra 1951 nasilno izgnan iz Kočevja, pretepen in opljuvan ter zaprt v stranišče vlaka (prav tam, str. 99, glej tudi op. 186), ki ga je odpeljal, župnik Valentin Oblak iz Preske je bil 21. istega meseca in istega leta v župnišču ubit (prav tam, str. 180, op. 180). Za škofa Vovka je bilo določeno moralno in fizično poniževanje, ki naj dokončno zlomi škofa in njegove vernike. Uničenje vere, v takratnem partijskem žargonu so jo imenovali "ljudsko praznoverje", tudi "nauk misticizma in mračnjaštva" (Mateja Režek: "Vprašanje svobode vere je vprašanje osvoboditve cerkve od Vatikana". Odnosi med državo in katoliško cerkvijo v letih 1949 – 1953. Zgodovinski časopis 53, 1999, str. 371), je bil dolgoročni cilj oblasti, kratkoročni pa potem, ko so videli, da odcepitev od Rima ne bo uspela, podreditev Cerkve, zlasti duhovnikov. Zato so bi-

la dovoljena vsa sredstva, celo takratna ustavna določila so bila dnevno neskropulozno teptana.

Anton Vovk kot stolni kanonik ljubljanske škofije ni storil med II. svetovno vojno ničesar, kar bi lahko kakor koli prizadelo partizansko stran. To so mu celo očitali na zaslišanju 27. maja 1949. Škof Rožman naj bi ga načrtno programiral za takoimenovanega "sredinca", za vsak slučaj (Bogdan Kolar, V Gospoda zaupam, str. 19). Kot neomajen duhovnik in škof je bil razglašen za državnega sovražnika, ne glede na objektivna dejstva in še zlasti medvojno zadržanost.

Oštežljivo dejstvo je bil poklic, kot je to bilo pri Prekmurcu Halasu, Miru Bolešiču iz Lanišča v Istri, ubitemu ob birmi 1947. leta ali velikemu antifašistu mons. Francu Močniku iz Solkana, ki so ga 1947. fizično vrgli preko meje v Italijo.

Dogodek v Novem mestu je v podrobnostih raziskan, znani so storilci posameznih dejanj. Vse je natančno popisano in objavljeno. Poleg kriminalne narave dejanja je mogoče govoriti o večkratnem kršenju takratne ustave, saj je bil napad na škofa hkrati izraz verske nestrpnosti, razpihovanja verskega sovraštva – kot demonstrantke so bile angažirane žene oficirjev, ki so bile pravoslavke, oviranje nujenja zdravstvene pomoči – pravice do življenja itd. Še vedno nerazkriti pa so konkretni naročniki in voditelji napada na škofa. Tisti, ki bi lahko dali ustrezna pojasnila, so še živi in so znani veliki večini slovenskih državljanov. Vsekakor v primeru zažiga škofa Antona Vovka krivde ni mogoče prevaliti na Beograd, kot je moda v zadnjem času.

Med ljudmi in tudi v literaturi je mogoče zaslediti mnenje, da naj bi Tito in Kardelj to dejanje obsojala. Opraviti imamo z mitom, ki izhaja iz nasedanja nekatere javnim izjavam politikov, verjetno ga je zaradi zunanjepolitičnih potreb širila tudi UDV. Posredno je to priznal tudi Kardelj v razgovoru z vatikanskim diplomatom konec januarja 1952, to je neposredno po napadu na škofa Vovka. Diplomatu je to dejanje kvalificiral kot "svarilo Cerkvi".

Globalni vsebinski kontekst napada na škofa Vovka, ki presega tudi jugoslovanske notranjepolitične razmere (o njih govori v zgoraj citirani razpravi Mateja Režek), pa dobimo, če dogajanje pri nas povežemo z dogajanjem na Poljskem. Tam so 1953 zaprli velikega poljskega patriota kardinala Wyszińskiego; naše dogajanje lahko primerjamo z dogajanjem na Madžarskem, v Češkoslovaški, baltških državah. Vzorčna država za tako ravnanje je znana: Jugoslavija in znotraj nje še posebno Slovenija, sta tudi tokrat prekosili svoje sovjetske učitelje. Posledice čutimo še danes.

dr. Stane Granda

Škof je vsem iz srca odpustil

Decembra 1951 sem nastopil službo škofovega tajnika in 20. januarja pred petdesetimi leti bi moral spremljati škofa Vovka na blagoslovitev novih orgel v Stopiče. Škof se je tega dne iskreno veselil, saj je tako rad šel na deželo med ljudi. Orgle so bile prvo delo mojstra Andreja Benda iz Mengša. Škof je vedel, da bi se

tudi mengeški župnik France Čampa rad udeležil slovesnosti. Toda kdo bi v Mengšu maševal, ko kaplan Feliks Zajec ni smel javno maševati, češ da nima pristanka notranje uprave. Škof Vovk je kot praktičen človek hitro odločil: Čampa bo šel namesto tebe v Stopiče, ti pa v Mengeš maševati.

Samo Bog ve, kaj bi se meni zgodilo, če bi natančno pred 50 leti stal na tem kraju. Ko sem se vrnil iz Mengša, sem v stolni zakristiji pred večerno mašo že zvedel, da se je nekaj s škofom hudega zgodilo ... Pri tej maši je škof z obvezano glavo že sedel v klopi pri oltarju sv. Rešnjega telesa in sem ga po maši obhajal. Tisti dan je namreč ostal brez maše.

Naslednji dan sem ga spremljal v bolnišnico, kjer je ostal skoraj cel mesec. Pogosto sem ga obiskoval, spremljal sem k njemu na obisk tudi takratnega odpravnika poslov apostolske nunciature v Beogradu msgr. Silvia Oddija, poznejšega nadškofa in kardinala, ki je na koncilu izkazoval škofu Vovku posebno pozornost in tudi drugim škofom pripovedoval zgodbo škofa Vovka tako, da so ga mogli imeti za spoznavalca, to je za človeka, ki sicer ni umrl mučeniške smrti, temveč je trpel za vero.

O dogajanjih na novomeškem kolodvoru se z njim nisimo pogovarjali, tudi sam ni o tem kaj govoril. Bili smo pa dobro poučeni, saj sta očitidca, prošt Kimovec in župnik Čampa, takoj po 20. januarju sestavila natančno in obsežno poročilo. Vem pa, da je škofa najbolj bolelo poniževanje, zaničevanje, zmerjanje z besedami, ki jih ni spodobno ponavljati. Še posebej ga je prizadel neki stari mož, ki ga je udaril s palico po hrbtu. Škof je pripomnil, da bi bilo bolje, da bi ta človek mislil na svojo smrt.

Posebna zgodba je z njegovim ožganim ovratnikom. Škofa so v bolnišnici obiskovali tudi organi notranje uprave. Nekega dne je na škofijo prišel eden od njih in prinesel pismo s škofovim podpisom, da mu izročimo ta ovratnik, ki je bil ožgan, znamenje zažiga. S. Magda Rojs, strežnica, mu ga je res izročila. Kasneje je škof zahteval ovratnik nazaj, pa je dobil odgovor, da so ga dali v neko tekočino in da se je raztopil.

Škof je vsem, ki so nanj kričali, ga žalili ali mu kaj hudega storili, po svetiško iz srca odpustil. Znamenje, da je res odpustil, je tudi to, da ni bil nič zagrenjen. Tudi s tem nam je pokazal zgled, vreden posnemanja.

prelat dr. Ivan Merlak, škofov tajnik

Rojaka Ignac in Anita Konte s škofom Uranom ob novem križu

Lani poleti je kanadski rojak Ignac Konte v vasi Žvirče v Suhi krajini ob navzočnosti domačinov in škofa Urana v zahvalo staršem in v spomin na samostojno Slovenijo postavil nov križ. Stari križ, ki ga je pod rojstno vasjo Žvirče postavil njegov stari oče Jakob Konte leta 1900 z namenom, da bi prinesel mir, je sto let kljuboval vetru in dežju, preživel dve svetovni vojni, dokler ga ni namerni požig bližnjega kozolca poškodoval, ne pa uničil. Ožgano Jezusovo roko je oče pred leti zamenjal, ni mu pa uspelo postaviti novega križa. Vsi Kontetovi otroci Ignac, Jože, Ivica, Marija in Anica so odšli od doma s trebuhom za kruhom. Ignac, ki že 34 let živi v Kanadi, je izpolnil očetovo, dolgoletno željo. Ob tej priložnosti se je zahvalil vsem, ki so pomagali pri postavitvi novega križa. Znamenje je blagoslovil škof Alojz Uran in med drugim dejal, da naj bo novo znamenje postavljeno "kot povezanost med Slovenci v domovini in vsemi našimi rojaki, ki so razkropljeni po vsem svetu. Naj bo znamenje tolažbe in upanja za vse in izpolnjena obljuba našim prednikom, da hočemo tudi v prihodnje živeti in vztrajati v znamenju križa." Ignac Konte se je v tujini močno zavzemal za mir in mednarodno priznanje države Slovenije in s tem dokazal, da je zaveden Slovenec, ki ljubi svojo domovino, svoj rodni kraj in jezik.

24. oktobra lani, na god svetega Rafaela, zavetnika izseljencev, je državna sekretarka Magdalena Tovornik odprla razstavo Izseljenec – življenjske zgodbe Slovencev po svetu. Zanimiva in poučna razstava je na ogled v Muzeju novejšje zgodovine v Ljubljani in si jo lahko ogledamo do 15. aprila.

Papež Janez Pavel II. je imenoval p. Gerarda Antonia Žerdina Bukovca za pomožnega škofa apostolskega vikariata San Ramon v Peruju. Pater Bukovec se je rodil 11. junija 1950 v Lendavi. Po osnovni šoli v domačem kraju je vstopil v semenišče hrvaške frančiškanske province in tam končal srednjo šolo. Bogoslovje je obiskoval na Reki in v Zagrebu. Zadnje leto študija pa je opravil na frančiškanski teološki šoli pri San Ramon v Peruju. Večne zaobljube je napravil 7. novembra 1975, v duhovnika pa je bil posvečen dva dneva zatem. Duhovniški poklic je ves čas opravljal v apostolskem vikariatu San Ramon, sprva kot vikar, nato pa kot župnik župnije Atalaya.

*

Vlada RS je podprla predlog resolucije o odnosih s Slovenci po svetu, ki obravnava položaj Slovencev, ki živijo zunaj Republike Slovenije, razen Slovencev v zamejstvu. Predlog resolucije določa organe, pristojne za odnose s Slovenci po svetu, pri čemer temeljno politiko določa državni zbor, za izvajanje pa je pristojna vlada oziroma urad za Slovence v zamejstvu in po svetu. Po različnih ocenah živi zunaj Slovenije približno pol milijona Slovencev oziroma več kot četrtnina vseh pripadnikov slovenskega naroda. Od tega je skoraj 60 tisoč slovenskih državljanov s stalnim bivališčem zunaj Slovenije. Resolucijo vam bomo podrobneje predstavili v naslednji številki NL.

*

Na seji parlamentarnega odbora za zunanjo politiko je poslanec Nove Slovenije Jožef Bernik zunanjega ministra Dimitrija Rupla vprašal, kaj namerava vlada ob hudi gospodarski krizi v Argentini storiti v pomoč tam živečim Slovincem. Rupel, ki se zaveda, da je kriza v Argentini prizadela tudi tamkajšnje Slovence, je o tem že govoril s slovenskim veleposlanikom v Buenos Airesu Bojanom Grobovškom. Dejal je, da bi po potrebi Slovenija lahko pomagala Slovincem v Argentini ali posameznim družinam, položaj pa trenutno ni tako slab, da bi ti potrebovali humanitarno pomoč. Janez Podobnik iz Slovenske ljudske stranke je opozoril tudi na možnost preučitve uporabe instrumenta repatriacije, kar npr. načrtuje sosednja italijanska dežela Furlanija-Juljska krajina, ki pričakuje, da se bo zaradi krize iz Argentine vrnilo nekaj tisoč Italijanov.

*

Slovenske devizne rezerve so konec novembra znašale 5,39 milijarde dolarjev. To je 304 milijone dolarjev več kot mesec prej in milijardo dolarjev več kot konec leta 2000. Konec novembra so bile devizne rezerve za 1,32 milijarde

dolarjev nižje od skupnega zunanjega dolga države, ki je znašal 6,71 milijarde dolarjev. Zunanji dolg se je od konca leta 2000 povečal za 494 milijonov dolarjev.

Število uporabnikov interneta v Sloveniji strmo narašča, je ena temeljnih ugotovitev spletne ankete Raba interneta v Sloveniji 2001. Raziskovalci ocenjujejo, da je v Sloveniji približno pol milijona uporabnikov spleta, dnevno ga uporablja 56 odstotkov vprašanih, kar je v primerjavi z rezultati ankete iz leta 1998 devet odstotkov več.

Policisti so v lanskem letu zabeležili nekaj manj kot 21 tisoč ilegalnih prehodov meje, kar je za 42 odstotkov manj kot v letu 2000. Med tovrstnimi kršitelji so bili najpogostejše obravnavani državljani Romunije, Iraka in Turčije. Več kot polovico ilegalnih prehodov so policisti obravnavali na meji s Hrvaško, najmanj pa na avstrijski meji.

KO SE SONCE POVRNE

Dobrodelna pobuda za povezavo med Slovenijo in rojaki po svetu

Gre za dobrodelno ustanovo SONCE, ki se trudi pospeševati razvoj nujne medicinske pomoči na območju celotne Slovenije. Ustanova ima soglasje Ministrstva za zdravstvo v Ljubljani. Povod za ustanovitev je bil dramatičen dogodek. Sedemnajstletni Daniel iz Rogaške Slatine se je ponesrečil s traktorjem. Po prvem okrevanju se je izvil iz najhujšega. Imel pa je bolečine v glavi. Zdravniki tem bolečinam niso pripisovali posebnega pomena. Prišlo je do notranje krvavitve v glavi. Nujna medicinska pomoč mu je bila nudena šele dve uri potem, ko je padel v koma. Tragično je umrl približno leto dni po nesreči. Vzrok? Nujna pomoč je bila prepozna.

Da se kaj takšnega ne bi več dogajalo, je nujno potrebno izboljšati medicinsko pomoč po celi Sloveniji. To bi dobrodelna ustanova SONCE rada storila s pomočjo slovenskih rojakov po svetu. Natančneje: omogočiti želi zdravniško pomoč doma ali na cesti, nakup najmodernejših aparatov defibrilatorjev, ki pri nenadnem zastoju srca in pri srčnem infarktu z elektrošoki oživlja še utripajoče srce. Na ta način preživi šestdeset odstotkov ljudi. Za te aparate

Osebjem slovenskega veleposlaništva v Washingtonu se je 29. januarja preselilo v poslopje veleposlaništva nekdanje Jugoslavije. S tem je uresničeno eno od določil dunajskega okvirnega sporazuma o nasledstvu SFRJ. Pogajanja o razdelitvi ostalih veleposlaništev še potekajo.

V slovenski vojski je z usposabljanjem začela prva enota šestnajstih žensk, kandidatka za poklicne vojakinje. To je prva oblika usposabljanja, kjer so pripadniki oboroženih sil ločeni po spolu. Pripravljalno usposabljanje žensk, kakor se imenuje program, je dolg štiri tedne, po tem pa se bo enota žensk pridružila moškimi kandidatom za vojake, in sicer v 1. fazi osnovnega vojaškega urjenja. Poseben pripravljani program za ženske je slovenska vojska pripravila zaradi začetnih razlik pri kandidatih za poklicne vojake, saj je pri moških pogoj opravljen vojaški rok, pri ženskah pa to ni bilo mogoče.

bi potrebovali okrog 200.000 DEM. Zaradi bolezni srca ali infarkta umre več ljudi kot od rakavih obolenj.

Naš načrt se ne bi končal z nakupom potrebnih aparatov za nudenje prve pomoči. V prihodnje načrtujemo še nakup drugih medicinskih aparatov za temeljito zdravljenje bolezni srca: EKG-aparate, ultrazvok aparate, bolniške vozičke za ambulate, opremo za reševalna vozila, ki bi omogočila operacijo na kraju nesreče. S temi aparati bi opremili ambulate v celi Sloveniji, zlasti na deželi, kjer jih primanjkuje.

Ta načrt bo ustanova SONCE lahko uresničila s široko solidarnostjo med Slovenci tako doma kot po svetu. Vabimo vas, da se včlanite v dobrodelno ustanovo z letnim prispevkom 40 DEM. Nikoli ne vemo, če bo nujna pomoč potrebna tudi nam ali našim najbližjim v domovini. Svoj letni prispevek ali svoj dar v dobrodelni namen, ki ga uresničuje ustanova SONCE, lahko nakažete v vsaki banki na račun: R. PROTNER. Sonne Gesundheitsstiftung – zur Erweiterung von Kardiologiegeräten in Slowenien. Konto Nr.: 0121043901/Bankleitzahl 60080000. Dresdner Bank. 70597 Stuttgart (Za informacije: Rosana Protner, Laustrasse 84, 70597 Stuttgart, telefon: 0711 766950).

Rosana Protner

A N G L I J A

LONDON

Kmalu po novem letu (8. januarja 2002) je našo skupnost v Angliji obiskal delegat slovenskih in nemških škofov msgr. Janez Pucelj, ki je tudi glavni urednik Naše luči, predsednik Zveze slovenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi ter sooskrbnik Našega doma v Londonu. Na svojem delovnem obisku se je zadržal en teden kot "sooskrbnik" (v resnici pa glavni oskrbnik) tega našega slovenskega župnišča sredi Londona. Njegov obisk je potekal delovno glede na to, da je delal celoletni obračun materialnih stroškov vzdrževanja naše misije in seveda tudi dohodkov le-te, ki so v glavnem darovi ali prispevki posameznikov in solidarnostna pomoč naše Zveze in mednarodne organizacije "Cerkev v stiski". Kljub polnim rokam dela z uradnimi zadevami naše misije si je naš dobri gospod Janez vzel čas še za pastoralno delo. Tako sta z župnikom obiskala bolno rojakinjo,

ki živi v bližini Cambridgea, kjer daleč naokoli ne pozna kakega drugega slovenskega rojaka. Njunega obiska je bila gospa Olga zelo vesela, čeprav sta se pojavila pred vrati njenega doma nenapovedana zaradi težave pri telefonski povezavi.

Zelo slovesno smo v kapeli Doma obhajali praznik Jezusovega krsta, s katerim smo zaključili liturgično obhajanje božičnega časa. Slovesno sv. mašo je vodil msgr. Janez Pucelj ob somaševanju tukajšnjega slovenskega župnika in našega dragega misijonarja iz Zambije patra Stanka Rozmana, ki je za to slovesnost prišel iz oddaljenega Margatea ob vzhodni obali, kjer je na enoletnem študijskem izpopolnjevanju v duhovnosti.

Našemu dobremu delegatu msgr. Janezu smo bili hvaležni za lepo mašo in prav tako lepo in kvalitativno pridigo o pomenu Jezusovega in našega krsta.

Po maši smo se, kot vedno, zadržali v pogovoru v dnevnikih prostorih Doma ob dobri postrežbi različnih dobrot, ki so nam jih pripravile naše požrtvovalne gospodinje - zlasti Metka in Mateja. Z nekaterimi navzočimi smo ostali v Domu v prijetnem pogovoru pozno v noč.

V večnost sta odšla: dr. Andrija Ilič in Jože Perša

Po zasluženem plačilo k Bogu je odšel naš dolgoletni organist in vodja slovenskega pevskega zbora v Rochdaleu, naš dobri prof. **Andrija Ilič**.

Dr. Andrija Ilič, pokojni organist in pevodnja slovenskega pevskega zbora v Rochdaleu

S tega sveta v večnost je odšel v nedeljo, 6. januarja 2002, na sam praznik Gospodovega razglasenja. Novica o njegovi smrti je prizadela vse Slovence iz okolice Manchestra in Leedsa. Četudi po rodu Hrvat (Dalmatinec) z otoka Visa je bil skoraj 30 let organist in pevodnja slovenskega pevskega zbora. Bil je tudi skladatelj in več delov sv. maše je zbor pel na njegove melodije. Brez dobrega, sposobnega in požrtvovalnega dr. Iliča ne bi bilo mogoče imeti slovenskega pevskega zbora v Rochdaleu, saj v vsej tej naši okolici nismo imeli za to zmožne osebe. Z veseljem nas je učil novih pesmi za slovenske maše in tudi za Slovenske dneve, ko smo poleg cerkvenih peli tudi slovenske narodne in umetne pesmi - zlasti ob nastopanju na odru.

Omenjeno je že bilo, da se je dr. Ilič rodil na otoku Visu - in to pred 84 leti. Po vihri 2. svetovne vojne je

Najbližji sorodniki zlatoporočencev Jožeta in Marije Grkman na dan zlatega jubileja. Povabljen je bil tudi župnik S. Cikaneč.

našel svoje zatočišče kot vojni begunec tukaj v Angliji. Bil je doktor filozofije in profesor za ruščino ter klasične jezike – posebno za latinščino. Kot jezikoslovec je poučeval na znanem "Cardinal Langley Collegeu" v Middletonu pri Manchesteru.

Pogrebna maša je bila v sredo, 16. januarja, v cerkvi sv. Janeza Krstnika v Rochdaleu. Maše se je udeležilo tudi več Slovencev iz Rochdalea in okolice ter iz Leedsa in Keighlyja. Bil je upepeljen in njegov pepel bodo člani družine ponesli v njegov rojstni kraj na otoku Visu. Hčerka Piji z družino in Lili izrekamo Slovenci iz okolice Manchestra, Leedsa in Keighlyja iskreno sožalje. Našega prijatelja in učitelja, dobrega prof. Ilića, se bomo spominjali v molitvi.

*Podatke zbrala in uredila:
Jože in Marija Grkman*

Izrazom sožalja za pokojnim prof. Iličem z zagotovilom molitev za njegov večni pokoj se pridružuje tudi slovenski župnik S. Cikanek osebno in v imenu slovenske katoliške misije v Veliki Britaniji.

Naš dobri, nadvse skromni in trepeči rojak ter brat v Kristusu, **Jože Perša**, iz Ystrada Mynacha v Walesu je po zelo dolgi in težki bolezni mirno in neopazno odšel k Bogu v večnost v bolnišnici "Caerphilly Miners Hospital" v četrtek, 17. januarja 2002, v 75. letu starosti.

Jože je bil rojen 24. februarja 1926 v vasi Grbac, občina Videm, v župniji Sv. Jurij ob Ščavnici v Slovenskih goricah. Izhaja iz družine štirih otrok. Živi samo še sestra Milka - ostali so že pokojni.

Pokojni Jože Perša

Tik pred koncem vojne, 1. marca 1945, je bil Jože mobiliziran k četnikom. Po dobrih dveh mesecih so se umikali preko Dravograda v Avstrijo in od tam naprej v Italijo. Znašel se je v vojaških begunskih taboriščih Forli in Ebboli, nato pa v službi britanske vojske v okolici Neaplja vse do pomladi 1947. Od tam je bil premeščen v severno Nemčijo v vojaški taborišči v Munstru in Seedorfu.

Na britanska tla je prispel spomladi 1948. Še istega leta je dobil zaposlitev v premogovnem rudniku v južnem Walesu, kjer je delal naslednjih 36 let – vse do upokojitve.

Tu se je 12. marca 1955 poročil z domačinko (Valezanko) Hildo. V srečnem zakonu sta imela sina in hčerko – Štefana in Marijo. Oba sta srečno poročena in vsak s svojo družino. Štefan ima dve hčerki, Marija pa dva sina. Tako je bil tudi Jože srečen dedek štirim vnukom.

Od dobrega rojaka in zvestega Slovenca Jožeta Perše smo se poslovili na pokopališču Gelligaer

pri Bargoedu v ponedeljek, 28. januarja 2002.

Naj se po dolgem telesnem trpljenju in izmučenosti spočije v Bogu, svojem stvarniku v nebesih, kjer bo prištet družbi odrešenih. Naj mu bo lahka ta tuja zemlja.

*Podatke zbral in uredil
Srečko Jereb*

Slovenska katoliška misija v Veliki Britaniji in župnik S. Cikanek izrekajo sožalje vsem domačim in prijateljem našega dobrega Jožeta Perša in zagotavljajo mašni spomin ter molitve za njegov večni pokoj.

A V S T R I J A

GRADEC

Prehitro je minil prelepi adventni čas, obdobje, izpolnjeno z obilnimi pripravami in tihim pričakovanjem najlepšega družinskega praznika – praznika Kristusovega rojstva v Betlehemu. To je čas lepih notranjih občutkov in doživetij, ko smo prepričani, da je okrog nas in na svetu sama blaženost in dobrota.

Slovence v Gradcu družijo skupne maše in petje. Odkar nam je zbolel naš dolgoletni organist in zborovodja gospod Artač, smo v veliki stiski. Zato smo še posebej hvaležni gospodu Mirku Bariču, ki se trudi, da petje v naši kapeli v graški cerkvi Marije Pomagaj ne utihne. Radi se zbiramo ter se z lepo pripravljenimi in doživetimi

Praznovanje rojstnega dne dveh vodnarjev, Adolfa Koletnika (z očali) in Slavka Skrinjarja (ki stoji poleg njega). Oba precej resno stopata v leto 2002.

slovesnostmi miselno in čustveno povežemo z našimi rojaki v Sloveniji.

Tako smo tudi praznik rojstva našega odrešenika vsak po svojih najboljših močeh pripravili kar se da lepo. Zadnji teden pred božičem je nekaj pridnih rok očistilo kapelo. Pater Janez je z veliko ljubezni in domiselnosti postavil jaslice. Kapelica, ki je zaradi dragocene ter zgodovinsko in umetniško bogate opreme dobila ime zakladna kapela, se je v pravem pomenu besede zableščala v prazničnem in slavnostnem sijaju ter se za polnočnico in ob božiču povsem napolnila.

Gospod Koletnik je poskrbel za lepo glasbeno ozadje. S svojim prijateljem, gospodom Weinzetlom iz graške opere, sta z nežnimi in uglašeniimi zvoki pozavn glasbeno pospremila in obogatila prečudovito slovesnost praznovanja polnočnice.

V novo leto stopamo z optimizmom. Slovenska minoritska provinca obhaja letos sicer svoj KAPITELJ, kjer lahko pride do kakšnih sprememb, vendar smo prepričani, da bo za nas na najboljši način poskrbljeno.

Vsem bralcem NAŠE LUČI želimo blagoslovljeno leto 2002!

BELGIJA in NIZOZEMSKA

“Pomlad že prišla bo, ko tebe več ne bo ...” Kar dvakrat se je na tukajšnjih pokopališčih v mesecu januarju slišala poslovilna pesem: “Gozdič je že zelen.” Nekateri člani zborov “Slomšek” in “Naš dom” so se dostojno poslovlili od naših dveh zaslužnih rojakinji.

ZINKA BREČKO, r. 14. okt. 1917 v Arnovih Selih pri Brežicah, je umrla 11. januarja 2002 v bolnici sv. Barbare v Lanaknu. Bila je znana

I. Koletnik Pokojna Zinka Brečko

med tukajšnjim prebivalstvom vseh narodnosti, saj sta s pokojnim možem Mirkom Orbanom dolga leta imela trgovino in je njuna prijaznost ostala nepozabna. Dokler ni morala v bolnišnico, je vzorno urejala svojo hišo, vrt, gojila cvetje, posebej se je veselila svojih ptičkov, ki so poznali njen glas. Bila je stalna naročnica Naše luči.

Na njeni spominski podobici so ji sorodniki dali napisati: “Hvala, teta Zinka za tvojo stalno prijaznost in odprtost. Vedno si nas sprejela z dobro voljo, brez kakršne koli zamere. Od tebe in od strica Mirka smo se mnogo naučili.

Veselila si se vsakega rastočega listka, vsake cvetoče rože. Takšna si bila.”

Pri sveti maši v farni cerkvi Mariaheide, kamor je redno hodila k nedeljski maši, sta bila navzoča flamski in slovenski duhovnik. Berilo, evangelij in poslovilne besede so prebrali sorodniki iz Bruslja. Čeprav ni imela svojih otrok, je bila zelo priljubljena in je imela zelo rada sestrično družino, ki jo je redno obiskovala, dokler je bila še zdrava, posebej pa v bolni.

Zgovorna in ljubezniva Zinka nas bo zdaj spremljala iz nebes. Naj počiva v miru ob svojem pred dvema letoma umrlem možu Mirku na pokopališču pri sv. Barbari v Eisden-Dorpu.

LIZY KRPAČ, soproga Erwina Bonka, r. v Eisdnju 16. junija 1926, nas je zapustila 20. januarja 2002. Pred nekaj leti je zaradi opešanega vida morala odpovedati Našo luč. Dokler je le mogla, je prihajala k slovenski maši. Zlasti v zadnjih mesecih se ji je zdravje zelo poslabšalo. Izredno zahvalo in pohvalo zasluži mož Erwin, po rodu

Pokojna Lizy Krpač

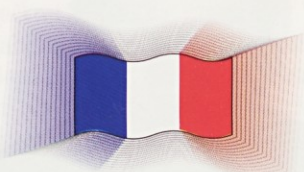
Poljak, saj je zanjo skrbel z izredno požrtovalnostjo.

Lizy je imela zelo rada vse, kar je slovensko: pesem, kulturo, folkloro. Bila je članica društva Slomšek. Tudi pri njeni poslovilni maši sta se izmenjavala flamski in slovenski duhovnik, s kora pa so se ganljivo razlegali zvoki slovenskih liturgičnih pesmi.

Na spominski podobici beremo besede njenih domačih: "Ljuba mami, Ti stalni nasmeh, Ti iskrena toplina, Ti, ki si najprej mislila na druge! Komaj si se od nas poslovila, že te pogrešamo. Vedno si pozabljala na svojo bolezen, ker si hotela živeti za nas: moža, otroke in vnuke. Tvoje srce je bilo vedno velikodušno. Ponosni smo nate, mami! Vsak od nas bo na svoj način uresničeval tvoje velike sanje: da bi nam vsem dala dober začetek na življenjski poti. Tudi ti si bila ponosna na nas. Vemo, da nas boš tudi v prihodnje podpirala; dala si nam predvsem notranjo moč.

Mami, srečno, imamo te radi. Pogrešali te bomo."

Iz cerkve sv. Barbare v Eisdnu smo jo pospremili na tamkajšnje pokopališče. Naj počiva v miru!

F R A N C I J A

KNUTANGE

Umrla je gospa **Julka Durn**. Pokopali smo jo 5. januarja 2002. Pogreb je bil v njeni župnijski cerkvi v Knutangeu, kjer je živel s svojim možem in otroki, odkar je prišla v Francijo, čeprav je večkrat menjala stanovanje. Pogreb je opravil krajevni župnik v francoski cerkvi. V le-to je družina redno hodila k nedeljski maši, ko ni bilo slovenskega duhovnika, v njej so otroci prejeli prvo sv. obhajilo in druge zakramente, sinovi so stregli pri svetih mašah.

Gospa je bila stara 95 let, skoraj 95 let. Manjkalo ji je le en mesec. Umrla je 2. januarja 2002, rojena pa je bila 3. februarja 1907. leta. Njen mož je umrl 1968 in je bila vdova skoraj 24 let.

Gospa je rada pomagala v župnijski cerkvi, jo čistila in pobirala pri mašah darove. Bila je vedno nared, če so rabili pomoč. Nikoli ni rekla ne, ampak je z veseljem prevzela zaupano ji delo.

Gospa Durn je bila rojena v Vipavi, še za časa Avstrije. Ker ni bila daleč od fronte, je doživljala strahote prve svetovne vojne. Po končani vojni pa je Vipava, kot vsa Primorska in Istra, prišla pod Italijo in pod Mussolinijev fašizem,

ki je silno zatiral slovensko kulturno življenje. Še v Avstriji so bile v Gorici in Trstu ter v vseh večjih mestih in v vseh župnijah zelo žive katoliške organizacije, kot na primer Marijine družbe, tretji red in druge. Za to kulturno življenje so Slovenci hoteli, da živi naprej. Gospa je mogla primerjati, kaj je bilo med Slovenci pod Avstrijo in kaj vse so hoteli zatreti Italijani. In vse to je ponesla s seboj v tujino. Zelo rada je obujala spomine. Vipave in svojih mladostnih let ter kulturnega življenja med Slovenci ni mogla pozabiti. Rada je šla nazaj v Vipavo. Rada je brala knjige o verskem in kulturnem življenju na Primorskem.

Vse to ji je povzročalo še večje domotožje, na stara leta še bolj. Ko ni mogla biti več sama doma, so jo dali v dom ostarelih, kjer je imela še manj razgleda. Tudi ven ni mogla, tako da ji je bilo še bolj dolgčas. Krajšala si ga je z branjem in kramljanjem s sosedami, toda bilo je težko, ker niso bile vse istega duha kot ona. Prestavili so jo sicer v drugi dom ostarelih, kjer se tudi ni mogla vživeti, saj so domovi več ali manj enaki. Zadnje dni je preživljala v bolnici v Hayangeu in tam je tudi umrla. Vse nevshečnosti je gospa Durn prenašala vdana v božjo voljo. Bila je bistra. Imela je silno notranjo moč, s katero je kljubovala starosti, ki se je vedno bolj večala. Bila je Slovenka z vsem srcem. Bila je verna, pobožna in v tej pobožnosti je z možem vred vzgajala svoje otroke. Rada se je udeleževala slovenskih srečanj. Bila je članica slovenskega delavskega društva v Aumetzu, cerkvenega društva v Merlebachu. Udeleževala se je romanj. Rada je bila ena glavnih pevk. Rada je pomagala in rada je postregla. Rada je

brala. Bila je naročena na veliko časopisov, slovenskih, nemških in francoskih, a najraje je imela one, ki so prišli iz njene rodne Vipave in iz Primorske.

Bog ji daj večni pokoj. Bog ji bo dal, tako upamo, bogato plačilo. In to plačilo bo on sam.

PARIZ

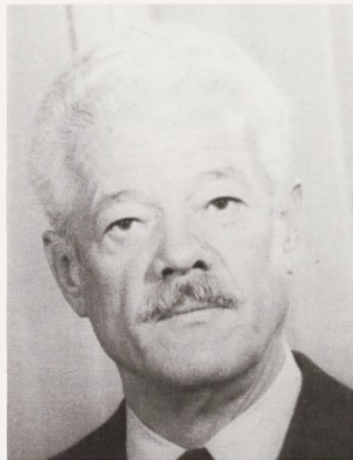
Boris Pahor v Parizu

Takoj po novem letu smo v dvorani Jožefa Flisa sprejeli visokega gosta, pisatelja in esejista gospoda Borisa Pahorja iz Trsta. Na povabilo Društva Slovencev v Parizu je prišel predstaviti svojo knjigo *Jours Obscurs*, ki jo je prevedla gospa Antonija Bernard. Gospa Antonija je v uvodnih besedah na kratko predstavila knjigo in pomembnost vsake prevedene knjige iz slovenščine v francoščino za boljše poznavanje Slovenije med Francozi. Gospod Pahor pa je v svojem govoru nanizal, kako je knjiga nastala in zakaj. V svoji izvirnosti nas je popeljal v čas, ko je temna senca nacizma in fašizma razlivala razklanost v slovenski narod in vse

Pokojni Viktor Kocjančič

narode sveta. Poslušalci so mu postavili veliko vprašanj glede dogodkov med vojno, a še posebno, kaj se je dogajalo na Primorskem in po vsej Sloveniji v tem času. Njegovi odgovori so bili jasni, le včasih se je v njegovem razvijanju idej čutilo, da ni vse zlato, kar se sveti v sedanji miselnosti slovenskih ljudi. Noč se je spustila nad slovensko dvorano v Châtillonu in vsak je imel svojo misel o tem in onem, a vsi smo čutili, da bi bilo dobro še večkrat imeti srečanja na kulturnem in znanstvenem po-

Pokojni Ivan Drenik

dročju. Gospodu Pahorju, gospe Antoniji, gospodu Evgenu Bavčarju in Društvu Slovencev v Parizu gre vsa zahvala za ta bogat in kulturni večer.

Volitve novih članov Društva Slovencev v Parizu

Na občnem zboru Društva Slovencev v Parizu nam je dr. Janez Zorec predstavil bogato delo društva in njegove uspehe ter tudi vrzeli pri delu in pripravah vsakega kulturnega srečanja. Zahvalil se je prejšnjemu odboru in vsem članom društva za vse delo, ki smo ga opravili v tej dobi. Predsednici gospe Evi Sutlič gre res velika zahvala za opravljeno delo, saj se je zelo trudila, da je vsako srečanje dobro uspelo.

Nato smo volili in rezultati volitev so bili sledeči: za predsednico je bila izvoljena gospa Eva Sutlič, za podpredsednika dr. Janez Zorec, za tajnika gospod Jože Šimc, za drugi mlajši in starejši odborniki. Vodstvu in vsem novim članom Društva Slovencev v Parizu želimo, da bi bilo njihovo delo uspešno, ovenčano z uspehi na kulturnem, narodnem in verskem področju.

Pri krstu malega Kernela

Martin Žalig 1926–2001

7. oktobra 2001 je v 75. letu starosti v Gospodu zaspal Martin Žalig. Rodil se je namreč 1926. leta v Beltincih v Prekmurju. Njegov oče Jožef in mati Verona sta bila zelo verna. Svojim otrokom sta znala vtisniti Jezusa Kristusa v globino njihovih src. Sam rajni je zelo pogosto dejal: "Verska načela in spoštovanje drugih ljudi sta bila za našo družino vodena po božjih zapovedih in moralni etiki tedanje dobe". Najprej se je v poklicni šoli vestno izšolal za zidarja. Pri tem delu je napredoval in se zelo lepo vključil v skupino delavcev v tej stroki. Doma se je poročil z gospo Lizo. V zakonu sta imela osem otrok, pet jih je bilo rojeno v Beltincih, trije pa v Franciji. Sredi leta 1959 je prišel z ženo Lizo in petimi otroki v Francijo in se naselil v okolici Pariza. Njegovo delo je bilo zelo pestro, skrbno in bogato v vsem. Kot zidar si je sezidal v EGLIJU lastno hišo. Zadnja leta, ki jih je Martin preživel v pokojju, je bil veliko med svojimi otroki in štirinajstimi vnuki. Vdano je prenašal zahrbtno bolezen. Bog mu je dal milost sprave v vsem. Pokopan je bil na pokopališču v Eglju. Gospodar življenja ga je poklical k sebi kot zvestega služabnika sredi velikih načrtov za življenje svojih otrok. Ženi Lizi, vsem njegovim otrokom, vnukom in vnukinjam ter vsemu sorodstvu doma in po svetu župnijsko občestvo izreka globoko sožalje. Pokojnemu pa želimo, naj mu bo tuja zemlja rahla in naj počiva v miru!

**Sestra Marija Felicita
Franciška Doblehar 1902–2002**

Prednica iz sestrške hiše Mesnil Saint Denis je ob krsti pokojne sestre Marije Felicite Franciške Doblehar dejala takole: "Rodili ste

se 13. januarja 1902 v Sloveniji. Dopolnili ste 100 let in 9 dni in pred dnevi smo praznovale vašo stoletnico rojstva. Dolgo ste pričakovali ta božji klic, saj ste večkrat dejali, da vas je Bog pozabil na svetu. Veliko ste molili k Bogu in Materi Božji, in to vztrajno in vsak dan. Pogosto ste nam spraševali vest, ali je naša osebna vera globoka ali ne. Kolikokrat ste nam postavili vprašanje: Ali verujete v Boga? Ponosno ste pričevali in bili ste ponosni na Slovenijo, ki ima močno vero. Sedaj, kot pravi sveti Pavel: Vi, ne potrebujete več vere, ker vidite svojega Boga in ga častite, kakršen je. Upam, da ne boste pozabili na nas in da boste neprestano prosili Boga, da bi nam dvigal vero v Boga in človeka. Rojeni ste bili v Sloveniji, in to v družini šestih otrok. Redovniško življenje ste si izbrali v zelo rani mladosti, saj vas je našim sestram v Beogradu predstavil slovenski duhovnik, ki je tam deloval za dobro redovniških in duhovniških poklicev. Leta 1932 ste prišli v Pariz, kjer ste v materni hiši pridno študirali francoski jezik in po obljubah ste bili v mnogih naših hišah po Franciji, nekaj let pa celo v Angliji. V letu 1947 vas spet srečamo v hiši Saint Maur, molili ste, delali in se trudili, da bi vsaka sosestra doživela, kako lepo je biti skupaj. Zaradi bolezni in starosti pa ste prišli sem v Mesnil Saint Denis. Kljub vaši nepokretnosti ste še vedno delali, a še več molili za obnovitev sveta po Jezusu in Mariji. Nasvidenje, sestra Marija Felicita, naj vas Marija Devica popelje pred prestol svojega Sina za vse življenje, ki ne bo nikdar minilo."

Njena krsta je bila okrašena s stotimi belimi nageljni, ki so jih poslali

njeni nečaki in nečakinje iz Slovenije.

Župnijsko občestvo iz Pariza izreka globoko sožalje njenim sosestram in vsem sorodnikom v Sloveniji. Sestri Mariji Feliciti pa želimo, da bi ji bila tuja zemlja lahka. Naj počiva v miru!

Kristina Merkoja 1935–2002

Pokojna Kristina Merkoja se je rodila 7. julija 1935 v Hortizah v Prekmurju, v družini Žalig z devetimi otroki. Bilo je šest deklic in trije bratje, ona je bila najmlajša. Kot mlado dekle je prišla leta 1958 v Francijo in se zaposlila v tovarni Citroën skupaj s svojo sestro Elizabeto Boštjančič. Njena sestra Elizabeta večkrat pove: "V tem času smo tri sestre živele v majhnem in skromnem stanovanju v Parizu, a kljub revščini smo bile vesele in smo pogosto pele, da je bilo v hiši vedno živahno." Kristina se je poročila leta 1962 v Parizu z Jožefom Merkojem, doma iz Odrancev v Prekmurju. V njunem zakonu sta se jima rodili dve hčerki Danica in Micka. Stanovanje v Parizu je bilo premajhno, tako da sta se z možem odločila, da si kupita novo hišo v TREMBLAY EN FRANCE. Mož ji je umrl zelo mlad, a gospa Kristina je lepo nadaljevala družinske dolžnosti, saj je sama preživljala družino in lepo vzgajala svoji hčerki. Kako sta jo imeli radi, se je pokazalo med dolgo in zahrbtno boleznijo, saj sta bili pogosto pri njeni bolniški postelji. Naš župnik ji je podelil zakrament umirajočih, le nekaj ur predno je zaspala v Gospodu. Umrla je 21. januarja 2002 v bolnici Tremblay en France. Pogrebno liturgijo in molitve smo opravili v cerkvi svete Terezije deteta Jezusa, kamor je redno zahajala k nedeljskim mašam. Med pogrebom je dr.

Janez Zorec vodil petje ob navzočnosti velikega števila slovenskih in francoskih vernikov, njenih prijateljev. Lepo ji je v cerkvi spregovorila njena mala vnukinja Elodia: "Ti, ki nisi več med nami in si odšla k mojemu dedku, katerega nisem nikdar videla, vendar bom vedno mislila na tebe, kajti tebe bom neprestano pogrešala in tam, kamor si odšla, te je Bog sprejel v raj. Prišel bo dan, ko se bova srečali. Nikdar se ti ne bom mogla zahvaliti za vse, kar si mi dala vsa ta leta, ko sva bili skupaj. Ljubim te, draga babica! Nasvidenje!" Od pokojne Katarine smo se poslovili s pesmijo: Ko zarja zlati nam nebo ...!

Med nami ostaja živ spomin na ženo, ki je bila zvesta lepemu Prekmurju. Znala je peti in se veseliti vsega, predvsem pa božje lepote in domovine.

Hčerkama Danici in Micki, vnukinji Elodiji, sestram in bratom doma in po svetu, vsem sorodnikom in prijateljem izreka župnijsko občestvo iz Pariza globoko sožalje.

Katarini pa želimo, naj počiva v miru z Gospodom, ki ga je ljubila.

JUŽNA FRANCIJA

NICA

V Nici smo se v mesecu januarju poslovili od našega rojaka **Viktorja Severja**. Prijatelji so ga bolje poznali pod nazivom Bjondo, ker je bil svetlih las.

Viktor se je rodil leta 1935 v Braniku na Vipavskem. V mladosti je imel nesrečo – granata mu je odtrgala roko in mu eno oko zagrnila v temo. Kljub invalidnosti se je leta 1957 podal po svetu in s svojo pridnostjo si je našel zaposlitev pri zidarskem podjetju v Franciji. Ženo Milko nista imela otrok. Pred tremi leti je Viktor ovdoval, letos pa je tudi njega bolezen strla. Umrl je 15. januarja 2002. Ker je bil pokopan v Sloveniji, smo v Nici opravili samo obred slovesa v krogu rojakov. Kot vedno na pogre-

bih se nas je tudi tokrat zbralo kar nekaj.

Stari Latinci so rekli: "Memento mori - spominjaj se smrti!" Silno pomembno je misliti na lastno smrt in živeti v miru z Bogom in ljudmi. Sploh pa še dočakati lastno smrt spravljen z Bogom in pripravljen na večnost. Težko mi je ob misli, da je rajni Viktor kot že marsikdo pred njim v urah smrtnega boja zavrnil zakramente ... Naj mu bo kljub temu dobri Bog milostljiv sodnik, za storjene dobrote v življenju pa pravičen plačnik.

H R V A Š K A

ZAGREB

Že dolgo se nismo oglasili iz Zagreba. Toda Kulturno prosvetno društvo Slovenski dom še vedno uspešno deluje, tudi delo duhovne sekcije Antona Martina Slomška še ni zamrlo. Po tragični smrti v prometni nesreči voditeljice Slavice Horjak je to delo prevzela Olga Tkalčec. Sekcijo vodi požrtvovalno v zadovoljstvo vseh članov. Za našo skupino je boleča starostna struktura, prepogosto se srečujemo na pogrebih. V lanskem letu nas je zapustila Pavla Jerič, ki je bila več kot 70 let včlanjena v slovenska društva v Zagrebu, med vsemi člani je imela najdaljši "delovni" staž. Čeprav je bila v mladih letih aktivna tudi v dramski sekciji, ji to ni zapustilo tako globokih sledi kot petje. Veliko pesmi je znala še iz mladosti. V osamljenosti in trpljen-

In tako so prevzvišeni gospod škof učili kuhati župnika Davida v Nici. Samo učili, ne pa še naučili ...

Škof Alojz Uran izroča priznanje zborovodju Vinku Glasnoviču v Zagrebu.

ju zadnjih let, ko ni mogla več prihajati med nas, so ji bile pesmi lep spomin in tolažba.

V nedeljo, 20. januarja, nas je obiskal škof Alojz Uran. To je bil njegov prvi obisk v Zagrebu, odkar je prevzel skrb za pastoralo Slovencev po svetu. Sv. maša je bila slovesna, saj sta somaševala dekana obeh obmejnih dekanij, ki skrbita za slovenske maše: Anton Trpin in Milan Kšela. Tudi pevski zbor pod vodstvom Vinka Glasnoviča je prispeval svoj delež k svečanosti. Prvič je izvajal latinsko mašo, ki jo je za zbor uglasbil zborovodja. Iz zagrebške nadškofije nas je pozdravil generalni vikar msgr. Vladimir Stanković. Poudaril je, da je v Zagrebu ob nedeljah kar nekaj maš v različnih jezikih. Glede na število Slovencev v Zagrebu – po popisu leta 1991 okrog 7000 – nam je zaželel, da bi bila cerkva trepečega Jezusa kmalu premajhna. Škof Alojz Uran je v pridigi posebej poudaril, da smo Slovenci in Hrvatje živeli v sožitju, saj zgodovinski viri ne omenjajo bojev med njimi, poročajo pa o sodelovanju na različnih področjih. In prav to sožitje mora biti temelj

sosedskega bivanja Slovencev in Hrvatov.

Tako kot vedno je voditeljica duhovne sekcije Olga Tkalčec s pomočjo pridnih gospodinj pripravila vse potrebno za srečanje po maši. Škof je najprej izročil cerkveno priznanje zborovodju Vinku Glasnoviču za dolgoletno vodenje pevskega zbora duhovne sekcije Antona Martina Slomška in za ustvarjalno delo na glasbenem področju, ki bogati in povezuje slovensko in hrvaško kulturo. Tudi sicer v duhovni sekciji sodeluje dosti Hrvatov, ki so na različne načine povezani s Slovenijo. Njihovo sodelovanje je zlasti v pevskem zboru ne samo dobrodošlo, ampak kar nenadomestljivo. Slovenci, ki prihajajo v Slovenski dom, niso zagrenjeni, večkrat povedo, da so bili med Hrvati lepo sprejeti. Med ljudmi, ki so ponosni na svoje korenine in kulturo, znajo pa spoštovati tudi kulturo drugih, vlada resnično sožitje. Srečanje se je končalo v pristrnem vzdušju ob petju, ki je eden najbolj pristnih in trdnih stikov s slovensko kulturo Slovencev zunaj matične domovine.

Rešitev za slovenske maše se ne spreminja, še vedno bodo zanje skrbeli duhovniki obeh obmejnih dekanij. Škof Alojz Uran pa je obljubil, da bo še prišel v Zagreb ter tako razbremenil duhovnike, ki imajo ob nedeljah že doma preveč obveznosti.

mk

I T A L I J A

MILANO

Z žalostjo v srcu sporočamo, da je 6. januarja, na dan Gospodovega razglasenja, za vedno v Bogu zaspala naša rojakinja gospa **Majda Kogoj-Cigierza** iz Varezza pri Milanu. Rajna Majda je bila trdni steber naše skupnosti in jo bomo močno pogrešali.

Majda se je rodila 8. oktobra 1925 v Biljah na Goriškem kot drugi od šestih otrok. Njeni starši so bili globoko verni in narodno zavedni. Bila je nadarjena, rada bi se šolala, vendar za to ni bilo sredstev in zaposlila se je kot anagrafinja na matičnem uradu na občini v Dornberku. V težkih povojnih letih njeno krščansko prepričanje takratnemu političnemu režimu ni bilo pogodu in zato je Majda leta 1947 odšla v Italijo. Nastanila se je pri svojem bratu, ki je takrat doštudiriral za zdravnika in pri njem gospodinjila vrsto let.

Kasneje je spoznala ing. Aleksandra Cigierza. Bila sta pristrčen par in vezalo ju je globoko

Mladinska naveza med Nico in Milanom

medsebojno spoštovanje. Skupno sta veliko doprinesla naši takrat še mladi slovenski skupnosti – bodisi z materialnimi darovi, še bolj pa z iskreno navdušenostjo za življenje in delo slovenske krščanske skupnosti v Milanu. Majda je ljubila in vestno gojila slovenske navade. Mlajši se bodo gotovo spomnili Miklavževih darov, ki so jih vsako leto prejeli po Majdinih rokah.

Imela je pristrčne prijateljske stike z vsemi slovenskimi duhovniki, ki so nas v teh letih spremljali, se zanje zanimala in jih podpirala. Zato so tudi duhovniki želeli Majdi izkazati svoje spoštovanje ob slovesu in ji skupaj z drugimi rojaki, zbranimi

na pogrebu, darovati gorečo molitev. Msgr. Oskar Simčič in duhovnik Karlo Bolčina sta prišla naravnost iz Gorice, da sta jo s slovesno pogrebno mašo pospremila na njeni zadnji poti. Naš sedanji duhovnik David pa žal ni mogel priti, ker je bil nujno zadržan, a je vseeno na dan pogreba opravil mašo za rajno Majdo.

Prav vsi jo bomo pogrešali, manjkal nam bo njen lep sopran, s katerim je lepšala bogoslužno petje, manjkala nam bosta njen zdravi krščanski optimizem in njena vedrina. Naša skupnost Majdi veliko dolguje, zato se je bomo radi spominjali v molitvi in prepričani smo,

da nas bo iz večnosti spremljala in prosila za nas. Hvala, Majda, hvala!

Klara Donno-Četrtrič

N E M Č I J A

BERLIN

Obiski iz Šaleške doline

Zadnja dva vikenda v mesecu januarju sta v slovenski skupnosti v Berlinu minila v znamenju Šaleške doline, saj smo gostili kar dve skupini iz Velenja.

V soboto, 19. januarja 2002, nas je obiskal harmonikarski orkester BARBARA iz Rudnika lignita Velenje. Po večerni maši so pod vodstvom Rafaela Gorška v cerkvi pripravili koncert najlepših slovenskih viž. Harmonikarje uči znani glasbenik Miro Klinc in tokrat se je članom orkestra ponudila enkratna priložnost, da so se predstavili tudi Slovencem v Berlinu. Z njimi sta v Berlin prišla tudi predsednik orkestra Bojan Lajlar in slikar Stojan Špegel, ki je postavil zanimivo razstavo svojih del v cerkvi in v veliki dvorani, kjer se je po koncertu ob dobri hrani in pijači odvijalo nepozabno druženje.

Čez teden dni, v soboto, 26. januarja 2002, nas je obiskal Mešani pevski zbor GORENJE Velenje. Čudovito uglašeni glasovi so nam polepšali večer v cerkvi. Zbor pod vodstvom pevovodkinje Katje

Cvetna nedelja med rojaki v Milanu

Nastop harmonikarskega orkestra Barbara iz premogovnika Velenje v cerkvi sv. Elizabete v Berlinu

Gruber je pel med mašo, po njej pa so pripravili lep koncert.

Po koncertu je bil v veliki dvorani Prekmurski večer, prireditev, ki jo vsako leto pripravijo člani naše skupnosti, ki imajo svoje korenine v Prekmurju. Pridni Prekmurci in Prekmurke so vsem pripravili nepozaben večer. Skuhali so bujto repo, spekli pečenko in krvavice, ki sta jih naredila Valter in Trezika Vodeb, manjkalo ni niti odličnega peciva. Skratka: mize so se šibile pod dobrotami prekmurske kuhinje! Potrebno je pohvaliti organizatorje te vsakoletne prireditve, ki tudi sicer stojijo župniku ob strani, kadar jih potrebuje.

Zbralo se je veliko ljudi, med njimi tudi direktor Zavoda sv. Stanislava v Šentvidu Tone Jamnik in ravnatelj škofijske gimnazije Jože Mlakar, ki sta se lahko na lastne oči prepričala, da je naša skupnost živa in dejavna tako na duhovnem kot na družabnem in kulturnem področju.

V nedeljo, 27. januarja 2002, je praznovala Abrahama Anica ANZELJC. Anica je zelo prizadevna delavka v društvu Slovenija. Ona in

njena hči Ksenija plešeta v folklorni skupini, sin Vasja pa je dejaven tudi na drugih področjih. Prav tako aktiven je bil oče Vlado, a je žal že umrl.

Ob zlatem življenjskem jubileju Anici iskreno čestitamo in ji želimo še vrsto srečnih in zdravih let v krogu svoje družine in vseh, ki jih ima rada. Posebej moramo pohvaliti njeno pripadnost skupnosti, saj se zaveda, da je vsak človek kot kamenček v mozaiku nepogrešljiv pri skupnem delu.

M. M.

17 frajtonaric ogrelo srca

Kar nekaj mesecev je v zraku visela novica, da se bodo člani Harmonikarskega orkestra Barbara, ki od leta 1997 igrajo pod okriljem premogovnika Velenje, odpravili v daljni Berlin na koncert k župniku Doriju v cerkev sv. Elizabete. Harmonikarji so pridno vadili, načrt je zorel in dozorel v idejo, da v Berlinu predstavimo celotno kulturno dejavnost v tem velenjskem podjetju. Zato so 17. januarja zvečer na pot v Berlin krenili še nekateri člani odbora za kulturo, predvsem pa njegov predsed-

nik Stojan Špegel, ki je slikar in pesnik, in je v Berlinu pripravil tudi razstavo svojih slik.

Sprejem pri Doriju je bil prisrčen, nervoza na sobotni večer pa precejšnja na obeh straneh, pri poslušalcih in nastopajočih. A je splahnela tisti trenutek, ko so pred oltarjem iz mehov 17 diatoničnih harmonik zazveneli prvi zvoki Avsenikove Golice. Glasba je ponesla poslušalce po vsej Sloveniji: od Golice prek Bohinja in Robleka skozi Savinjsko dolino na Koroško in nato k Ribničanom. Med igranjem so se slišali deli besedila, ki ga je komu od poslušalcev del skladbe priklical iz spomina.

Koncert je povsem uspel, prav tako pa tudi nadaljevanje večera v prireditveni dvorani župnišča. Mladi in stari plesalci niso dovolili, da bi mlajši harmonikarji prenehali igrati – plesalo se je čez drugo uro zjutraj. Nekaj harmonikarjev je prisledlo k mizam in igralo za omizje. Tudi po željah. Slovenska pesem se je razlegala z vseh koncev dvorane, pogovorom ni bilo ne konca ne kraja ...

Hvaležnost na obrazih ljudi in prijazne besede zahvale Dorija so bile poplačilo za dolgo pot v Berlin in potrdilo, da je bila naša odločitev za nastop prava.

Diana Janežič

ESSEN

SLOVENSKA BESEDA – svetišča mojega čuvar ...

je bila uglašena letošnjega slovenskega kulturnega praznika na drugo februarjsko nedeljo v Essnu ter v Moersu.

Z zlahtnostjo naše besede so nas ob prazničnih mislih nagovorili

Del rojakov po procesiji na cvetno nedeljo v Essnu

Ivan Cankar, Franc S. Finžgar ter zamolčani pesnik France Balantič. In slovenska pesem je pridodala svoje doživetje. Letos nam jo je posredoval mladi slovenski bari-tonist, ki trenutno deluje v operni hiši v Frankfurtu, Matjaž Robavs. Pesem ter beseda sta nas rojake, zbrane v lepem številu, utrdili v misli: Jaz pa ostanem pri besedi, ki so jo govorili moja mati, moj oče, sestre in bratje, moj slovenski narod ...

Utrinek z zamudo

Pevski kvartet Bled iz Essna je v lanskem avgustu pel pri sv. maši ter imel koncert v cerkvi sv. Ane v

Žažarju v župniji Podlipa nad Horjulom. Janez Pišek iz Essna, ki poje v kvartetu, je od tam doma. Čerenski Janez, kot se pravi po domače, je vedno rad pomislil na svojo domačo župnijo. Predvsem je njegova zasluga, da ima domača župnija nove zvonove. Razlogov je torej dovolj za pevski obisk, pa še njegova mama Franciška je praznovala v tem času svojo 80-letnico. Lepo doživetje v cerkvi se je nadaljevalo v prijetnem nedelj-skem popoldnevu pod kozolcem na Čerenu. Toplo zahvalo izrekajo domači župnik iz Podlipse ter domačini za prijetne in lepe skupne trenutke, ki bodo ostali v spominu.

Pevci iz Moersa

radi vsako leto poskrbijo za pustno razpoloženje, ki presega okvir samo te skupnosti rojakov. Celotna organizacija vključno z veselim delom zahteva kar veliko dela. A zmorejo, vedno kaj novega, izvirnega. Veselje, storjeno rojakom se vrača vanje v topli za-vesti, da so storili nekaj prijetnega, domačega. Hvala vam, pevci.

Voščilo

Tokrat velja toplo voščilo najprej gospe Angeli Möller, rojeni Stare, iz Gelsenkirchna za 80-letnico življenja, ki jo je praznovala na pragu novega leta. Gospa Angela rada prihaja k slovenski sv. maši v Essen in rada poje po naše.

Rojena je bila že tu na Nemškem, kamor so njeni starši prišli že v času pred prvo svetovno vojno. Vsadili so ji ljubezen do domače besede, pesmi, slovenske zavesti. Na Našo luč je naročena že štiri desetletja.

Krepka in čila je, s prijetnim domačim in mladostnim nasmehom. Bog daj, tega ji želimo, da bi taka ostala še dolgo med nami. Bog živi.

Pred iztekom v novo leto pa se je srečal z Abrahamom vsem skupnostim rojakov v župniji ter zunaj

Pustno razpoloženje v Moersu

Skritih 80 pomladi gospe Angele Möller, rojene Stare

nje poznani rojak Božo Majer. Če rečemo Božo, se oglasi v odmev njegova harmonika in ansambel Odmev z gora. Razigrano veselemu rojaku želimo vsega dobrega z božje strani, zdravja ter tudi v bodoče dobre volje za skupno druženje v veselju.

Izčrpana od bolezn je v 56. letu življenja odšla k svojemu Stvarniku, okrepečana z zakramentom Cerkve, gospa **Jožica Sušec** iz Oberhausna. Od nje smo se poslovili z domačimi ter sorojaki 21. januarja. Po naravi je bila vesela in nasmejana, čeprav ji življenje ni prizanašalo. Zaželimo ji, naj se spočije v dobrotnem Bogu in se je spominjamo v molitvi.

FRANKFURT

Tudi letos smo se verniki frankfurtske slovenske župnije v lepem številu zbrali v baziliki v Ilbenstadtu. To je bilo v nedeljo, 20. januarja 2002, ko smo v kar ugodnem vremenu popoldne imeli najprej nedeljsko mašo, nato pa še običajno pomašno srečanje ob prigrizku in pijači. Tudi letos nas je pri ljudskem petju spremljal župnik te župnije g. Vinko Kraljič, s svojim lepim baritonom pa je bo-

goslužje polepšal mladi pevec Matjaž Robavs, ki bo do srede aprila zaradi svojega nastopa v operi v Frankfurtu bival med nami. Tudi na srečanju po maši nam je zapel nekaj pesmi, hkrati pa sta nas z g. Kraljičem spodbujala, da smo peli vsi. Čeprav ni bilo več običajnih Kranjskih klobas, je suha meter in pol dolga salama iz Stične popravila okus, zraven pa še domači cviček iz Gazic. To je bila lepa januarska nedelja za vse, ki smo bili skupaj.

V nedeljo, 3. februarja, pa sta slovenska župnija in društvo Sava iz Frankfurta pripravila letošnjo Prešernovo proslavo. Po popoldanski nedeljski maši smo se zbrali v dvorani pod cerkvijo. Prireditve so oblikovali tako skupina učencev slovenskega dopolnilnega pouka iz Frankfurta kakor zlasti gostje iz Slovenije, člani kulturno-umetniškega društva Lojze Avžner iz Zg. Ložnice. Na predlog g. Kvasa, ki je doma iz tega kraja, je župnija za to priložnost povabila člane tega društva medse. Društvo je predstavil predsednik Andrej Smogavec, najbolj pa so se predstavili sami z nastopom. Bilo je nekaj recitacij, dva različna plesa folk-

lorne skupine in veseloigra Zanikrna trojica ali trije bratje in št. 7359, ki jo je napisal Dunajčan Ivan Nepomuk Nestroy, priredil pa Adolf Robida. Vsi navzoči, preko 130 nas je bilo, smo bili nad igro gostov navdušeni, prav tako tudi nad prireditvijo samo. Vse navzoče sta nagovorila g. Jože Lopič v imenu društva Sava in župnik Martin Retelj. Slednji je namenil nekaj kritičnih besed odnosu različnih predstavnikov slovenske države do našega jezika. Med drugim je povedal tole: "... Pred dvema letoma sem med drugim poudaril: Svoj jezik, svoj narod, svojo domovino in z vsem tem povezano kulturo mora spoštovati in ljubiti najprej vsak sam. Želim si pa, da bi ta naš slovenski jezik ljubil in spoštovali zlasti vsi tisti, ki ga predstavljajo navzven: parlamentarci, vladni žene in možje, predstavniki države in podjetij, doma in na tujem. Želim si, da bi mi predstavnik države, ko mi vošči za praznike, voščil v mojem slovenskem jeziku, ne pa samo v dveh ali treh tujih. Zakaj ne bi bilo na prvem mestu napisano oziroma natisnjeno voščilo v slovenskem jeziku?

Šopek rož za gospo Rezko Albrecht ob 70-letnici življenja

Dekleta četrtkove skupine pošolskega pouka med recitacijo na Prešernovi proslavi

Pred meseci smo dobili nov Slovenski pravopis, kar zajetna knjiga je to, že nekaj let je od ustanovitve urada za slovenski jezik, zakona o slovenskem jeziku, ki naj bi varoval jezik pred prevelikim in nespametnim uporabljanjem tujih besed, pa menda še ni, čeprav poznajo podoben zakon tudi nekateri veliki narodi.

Med različnimi predlogi za spremembo slovenske ustave je tudi predlog, naj bi spremenili člen, ki govori o zastavi in grbu in tako kasneje z zakonom na novo določili spremenjeno slovensko zastavo in grb. To naj bi bilo potrebno zlasti po vstopu v Evropsko unijo zaradi velike podobnosti predvsem slovenske in slovaške zastave, z drugačnimi državnimi simboli pa naj bi bila slovenska država bolj razpoznavna v svetu. Tako nekako pravijo predlagatelji.

Gotovo je materni jezik najbolj razpoznavno znamenje med nami ljudmi, saj ravno z govornico poveemo, kdo, kako in kakšni smo. To je prav gotovo naša prva osebna izkaznica, temeljni dokument o nas. Koliko nas to izkaznico s

spoštljivostjo jemlje v roke, koliko in kako se s tem dokumentom predstavljamo drugim? Ne samo enkrat se mi je že zgodilo, da so me ljudje drugačnega maternega jezika spraševali, kako se ta in ta beseda ali stavek sliši v mojem jeziku (npr. božično in novoletno voščilo).

Že nekaj let nazaj in tudi v zadnjem letu je name in na naslov župnije prišlo voščilo za praznike od slovenskega veleposlaništva v Nemčiji. Lepo znamenje pozornosti! Žal pa z grenkim priokusom, ker je vedno napisano v tujem jeziku, to leto nazaj samo v angleškem

Baritonist Matjaž Robavs "išče" intonacijo.

jeziku, voščilo pa je bilo izraženo za božične in novoletne praznike. K protokolarno natisnjenemu voščilu pa je bil priložen list z voščilom, natisnjenim v slovenščini, voščilo pa izraženo samo za novo leto. Jaz osebno in tudi skupnost, za katero sem odgovoren, praznuje najprej predvsem božične praznike. Takole bi prišepnil in povedal, da pozna tudi slovenščina izraze, kot so božič, božični prazniki in podobno, ne samo angleščina.

Postavlja se mi vprašanje, in to vprašanje postavljam tudi vam: menite, da je državni predsednik voščil papežu, diplomatskemu zboru, škofom, pa še komu, samo novoletne praznike, da je zunanji minister voščil dekanu diplomatskega zbora – nunciju – in diplomatom samo novo leto? Seveda se mi postavlja tudi vprašanje, v katerem jeziku so bila napisana ali natisnjena protokolarna voščila? Je bil slovenski jezik sploh zraven? Zaradi vsega navedenega naslavljam javno vprašanje na predstavnike slovenske države in na pristojno ministrstvo: Spoštovani predstavniki države, spoštovani uradniki državnega protokola, ali s slovensko besedo ne predstavljamo sebe, svojega naroda, svoje države? Ali ne bomo ravno s spoštovanjem svojega maternega jezika tudi razpoznavni v svetu? Katerega tujega državnika, diplomata, predstavnika podjetja bi motilo, če bi bilo besedilo protokolarnega voščila natisnjeno najprej v slovenskem jeziku, nato pa še v nekaterih drugih tako imenovanih tujih jezikih?

V preteklih desetletjih ne ravno kaj dosti spoštovan pesnik je menda zapisal: 'Kdor ne spoštuje se sam, podlaga je tujčevi peti.' Kaj pravite,

so te besede izgubile kaj na vrednosti in aktualnosti?"

Veselo razpoloženje po prireditvi ob hrani in pijači, ob harmoniki, pa tudi baritonist Matjaž Robavs je pridal svoj glas in nam zapel nekaj pesmi, je trajalo tja do enajste ure zvečer, ko so se gostje odpravili na pot proti Sloveniji. Zadnji, zlasti Flajšmanova dva Marta in Karel, ki sta imela na skrbi pogostitev, pa še kaj drugega, pa so se odpravili k počitku tam po eni uri. Vsem, ki so goste prenočili, poskrbeli za pogostitev, vsem, ki so pripravljali prireditev in še za vrsto drobnih stvari zraven, velja zahvala.

rem

MANNHEIM - LEBACH

Ob francoski meji, v sosesčini mnogo bolj znanega Merlebacha na francoski strani, se enkrat na mesec zbiramo Slovenci iz Saarlanda. Mnogi Slovenci, ki so konec petdesetih let ali v začetku šestdesetih pobegnili čez mejo in prišli v Nemčijo, so bili napoteni v Saarland. Med njimi so bili mnogi mobiliziranci v nemško vojsko, za njimi pa so prišli še nekateri znanci. Doživeli so še francosko upravo in nato plebiscit, v katerem so se prebivalci Saarlanda odločili za Nemčijo. Od takrat je poteklo že preko štirideset let, zato ni čudno, da se slovenske vrste počasi redčijo. Mnogi so že umrli ali umirajo, mnogim pa starost ne dopušča, da bi redno zahajali v slovensko družbo. Za razliko od Merlebacha, kjer je slovenska skupnost tako močna, da so v svoji sredi uspeli obdržati tudi mlajše generacije, so v Saarlandu Slovenci bolj raztreseni po vsej pokrajini in zato mladi ljudje niso doživeli dovolj slovenske družbe, ki bi jih privlačila, da bi ču-

tili potrebo po njej. Tako so ostali le starejši, ki vsak mesec radi prihajajo k slovenski maši. Na žalost tudi v Lebachu nimamo skupnih prostorov, kjer bi po maši lahko poklepetali in se razvedrili. Kljub temu jih redno še vedno okrog dvajset prihaja k slovenski maši. Posebnost je ta, da prepevajo v glavnem le moški, ženske pa je strah svojega glasu. Kadar pa pride k maši Heidi Ferlinc, ki je nemškega rodu in dobro poje tudi slovenske pesmi, dobijo tudi druge ženske več poguma, da jih je slišati.

Sedemdesetletnika Adi Ferlinc in Janko Marguč

Adi je praznoval sedemdesetletnico že lani. Doma je iz Ruš pri Mariboru, mladost je preživel v Slovenski Bistrici, leta 1958 pa je s sedemindvajsetimi leti prišel v Nemčijo. Prišel je v Lebach, ki se je ravno vračal pod okrilje Nemčije. Delal je v železarni, nato je bil voznik in nazadnje zaposlen v metalni industriji. Čeprav je delal v metalni industriji, je ohranil lep in močan glas, s katerim napolni cerkev sv. Mihaela. S svojo ženo Heidi poje tudi v nemškem zboru. Kadar kaj praznujemo, vzame v roke kitaro in skrbi za petje in dobro voljo. Ko je bil še v Sloveniji, je šel s fanti pet na neko poroko. Tam

70-letnika Janko Marguč in Adi Ferlinc (s kitaro) ter njegov nečak Marjan Ferlinc (s harmoniko)

pa je bil za godca Janko Marguč, letošnji sedemdesetletnik, ki je doma od Sv. Venčesla pri Slovenski Bistrici. Prej se nista poznala, a sta se takoj spoprijateljila in potem sodelovala v skupnem ansamblu, dokler nista odšla v Nemčijo. Tu sta se po naključju spet znašla skoraj v istem kraju in večkrat skupaj nastopala. Da je tudi Janko poznan in priljubljen kot glasbenik, se je pokazalo na praznovanju njegove sedemdesetletnice. Njemu na čast je nastopil odličen otroški zbor, v katerem pojejo tudi tri njegove vnukinje. Na praznovanju se je

(Bubach v Saarlandu) Otroci so zapeli 70-letniku Janku Marguču.

izkazal tudi Adijev nečak Marjan s harmoniko, Adi in Janko pa sta zapela. Da sta oba vplivala tudi na nemške glasbenike, da so vzljubili našo alpsko glasbo, se je pokazalo v tem, da se je njun nemški kolega celo naučil peti slovenske pesmi in sta z Adijem v duetu zapela Janku slovensko pesem.

Adi in Janko, Bog vaju živi še mnogo leta in vama daj dovolj sape, da bosta še naprej držala pokonci petje slovenske skupnosti v Lebachu!

Mlada družina Marshall

MÜNCHEN

Slovenski kulturni praznik smo praznovali v soboto, 2. februarja. Ker je bila ta dan svečnica, smo se zbrali najprej ob 17.00 v župnijski kapeli. Mašo je daroval delegat msgr. Janez Pucelj, ki nam je v svojem nagovoru približal pomen praznika. Bogoslužje so obogatili gostje iz Vipave. Po maši smo odšli v župnijsko dvorano in prisluhnili koncertu kvinteta Ventus. Simpatični Vipavci navdušeno gojijo slovensko ljudsko in umetno pesem. Iz svoje bogate zakladnice so izbrali in nam zapeli nekaj znanih slovenskih pesmi, ki so nam približale našo domovino. Po uradnem programu so nam dobre gospodinjice postregle z bogatim prigrizkom. Ob pristnih domačih dobrotah in dobri kapljici ter družabnem klepetu smo preživeli lep večer, ki so ga naši vipavski gostje obogatili s petjem. Takšnih srečanj si še želimo.

Poroki

Že lani, 27. julija, sta svojo ljubezensko vez pred oltarjem potrdila naša faranka Claudia Scharold in Simon Marshall. Poročila sta se v cerkvi svetega Križa v Gronsorfu. Največje veselje jima delata njuna ljubka otroka

Poroka Zvonke Smrekar in Franka Verboleta

Vanessa in Leon. Claudiji, ki je dolga leta hodila v našo slovensko šolo, in njenemu angleškemu partnerju želimo veliko družinske sreče na skupni življenjski poti.

V lepi Marijini romarski cerkvi v Moosachu blizu Münchna sta septembra 2001 sklenila zakonsko zvezo Zvonka Smrekar in Frank Verbole. Ženin je prišel na svet v Wuppertalu, nevesta pa v Slovenj Gradcu. Sedaj oba živita v Münchnu. Nevesta je v domači fari, Starem trgu pri Slovenj Gradcu, vodila otroški cerkveni pevski zbor, zato se je poroke udeležil tudi župnik te župnije Gabrijel Knez. Novoporočencema želimo obilo sreče in božjega blagoslova.

Krst

Naše občestvo se veseli novega člana. V cerkvi Svetega Duha v Münchnu je bil krščen Sandro, sin Darka Piplice in Tanje, rojene Bonča iz Garchinga. Lepo in odgovorno nalogo botrstva je z veseljem sprejela Sonja Bonča. Staršem in botri čestitamo, krščencu Sandru pa želimo obilo božjega blagoslova v življenju.

Krst Sandra Piplice

NÜRNBERG, INGOLSTADT

Praznovanje slovenskega kulturnega praznika.

V nedeljo, 3. februarja, smo v okviru naše župnije obhajali slovenski kulturni praznik. Za to priložnost je pri nas gostoval moški pevski kvintet Ventus z Vipavskega.

Najprej smo imeli mašo in slovesnost v Nürnbergu. Pevci so peli pri slovenski maši 7. Troštovo mašo. Po maši smo se zbrali v dvoranci tamkajšnjega župnijskega otroškega vrtca. Tu so pevci izvedli svoj program narodnih in umetnih pesmi. Nato so še pri mizi spontano zapeli nekaj pesmi, ki so segle do srca. Škoda, da ni prišlo več ljudi. Prikradžani so bili za čudovit kulturni užitek. Naše pridne gospe in gospodje so tudi poskrbeli, da nismo bili lačni oziroma žejni. Hvaležni smo jim za vso postrežbo.

Popoldne ob petih smo imeli mašo v Ingolstadt. Pri maši se je zbralo še kar precej rojakov. Somaševala sta domači župnik in gospod Polde Ovsenek. Kvintet Ventus je s pet-

jem ubrano oblikoval mašno bogoslužje, da je bilo za vse nas ne le globoko duhovno dogajanje, marveč tudi pravo kulturno doživetje. Potem smo odšli v praznično pripravljen slovenski center, kjer je bila kulturna prireditev. Vodilo praznika so bile Prešernove besede iz Sonetnega venca: "Kjer petje `z polnega srca izvira, / zbudè se v srcu sladke harmonije." Ko so se vsi posedli in malo potešili žejo, je župnik Stanko Gajšek navzoče pozdravil in podal nekaj misli ob kulturnem prazniku. Sklenil je z besedami pesnika Župančiča: "Bog daj vsem našim duhovom živeti tako polno in pogumno in govoriti tako naravno in preprosto, kakor je živel in govoril veliki mojster Prešeren." Sledila je pesem. Pevci kvinteta Ventus: Ciril, Silvo, Egon, David in Marjan so nam v narodni in umetni pesmi približali slovensko domovino. Z izborom pesmi so zadeli naše narodnostno čutenje. Po uradnem programu so še med večerjo, ki so jo pripravili pridni sodelavci, zapeli nekaj hudo-mušnih pesmi.

Kvintet Ventus nas je ponovno navdušil s svojimi pesmimi in s svojo

človeško neposrednostjo. Tokrat so bili namreč že drugič z nami. Njihovo gostovanje je omogočilo društvo Slovenija v svetu. Pripeljal jih je sam predsednik društva, ki mu velja naša posebna zahvala.

STUTTART

Deseta obletnica Kulturnega društva Slovenija Stuttgart

V tistih usodnih trenutkih pred desetimi leti, ko se je na novo pisala zgodovina Evrope, je pod duhovnim vodstvom Cirila Turka dozorela misel, da se združimo in ustanovili smo:

"Kulturno društvo Slovenija Stuttgart".

Ob obletnici v soboto, 12. januarja, se je v prijetnem ambientu dvorane na Staffenbergstraße s pozdravnimi besedami pričela proslava desetletnice kulturnega društva.

Bogato kulturno življenje, demokratični cilji in športne dejavnosti so temelji našega programa.

Ustanovni občni zbor je za prvega predsednika izvolil Karla Ceplja, podpredsednik je postal Tone Strojani, ki je po krajšem obdobju društveno krmilo vzel v svoje roke.

Še vedno naš predsednik, predvsem pa prijatelj Tone Strojani, je na našo neizmerno žalost sredi svojega plodnega delovanja zaradi hude in zahrbtnje bolezni odšel od nas.

Kulturni delavec, organizator, napovedovalec, režiser in igravec je dajal našemu slovenstvu v tujini tiste vrednote, ki so jih sposobni dajati samo veliki. Njegovi verzi in vezana beseda so obogatile naše kulturno življenje. Z neverjetno energijo je vztrajal vse do konca.

Kvintet Ventus je za Prešernov dan nastopil med rojaki v Münchnu in Ingolstadt.

Odprtje razstave bibličnih slik je popestrilo naš praznik. Direktor "Korotana" z Dunaja magister Anton Levstek in umetnik iz Slovenj Gradca Oskar Rotovnik sta nas popeljala skozi razstavljene eksponate.

V nedeljo so rojaki do zadnjega kotička napolnili dvorano. Primeren kulturni program, mešana pevskva zbor "Pr'jatli" in "Veneti" ter duet Andrej in Franci Arh ob recitacijah in ostalih nastopih so dokaz, da je kljub boleči "odsotnosti" našega Toneta proslava zelo lepo uspela.

Velika zahvala našemu novemu mentorju župniku dr. Zvonetu Štrublju, ki nam je kljub kratkotrajnemu delovanju v veliko pomoč še posebej v teh težkih trenutkih, ter vsem ostalim sodelavcem, ki so v preteklem obdobju kakorkoli sodelovali in pomagali tako, da se je naša skupnost krepila in uspevala.

Posebna zahvala in naše iskreno sožalje družini Strojani, Katarini, Ireni, Heleni in Martinu. Brez njihovega ogromnega prispevka in žrtvovanja ter njihove nesebične pomoči društvo ne bi doseglo takšne kulturne rasti in razvoja.

Peter Kajzar, Ivan Rantuša

Kulturni odmevi iz Stuttgarta

V februarju praznujemo Slovenci svoj kulturni dan. Širom po Sloveniji pa tudi zunaj njenih meja je bil 8. februar praznični dan. V medijih smo zasledili veliko poročil o kulturnih praznovanjih. Tako je bilo letos tudi pri nas v Stuttgartu.

Kulturno društvo Slovenija je v živi navezi s celotno župnijsko skupnostjo svoje poslanstvo vzelo resno. V soboto, 12., in v nedeljo,

Recital ob 10-letnici Društva Slovenija. Hvaležen spomin na Toneta Strojana.

13. januarja, je bilo ob prazniku desete obletnice to očitno. Še bolj je prišlo do izraza 10. in 11. februarja.

Praznik ob dnevu slovenske kulture je društvo Slovenija-Stuttgart skupaj z župnijsko skupnostjo proslavilo v nedeljo, 10. februarja, po nedeljski maši. Tokrat je na proslavi nastopil slovenski pesnik in dramatik Dane Zajc. Na programu je bila tudi predstavitev knjige dr. Marka Dvořaka "Kako naj svetim, če ni luči v meni?" Slovenska skupnost iz Stuttgarta in okolice se je udeležila tudi kulturnega večera v Tübingenu, v ponedeljek, 11. februarja. V znamenitem stolpu nemškega pesnika Hölderlina je svoje pesmi v slovenščini in v nemščini prebiral Dane Zajc. Na prireditvi so sodelovali tudi študentje, ki na tübingški univerzi študirajo slovenščino. Naš veliki mož Primož Trubar, ki počiva nedaleč od Tübingena, v Derendingenu, bi bil takega praznovanja zagotovo vesel.

Cilka Novak

Poroka v Tiefenbachu

V soboto, 1. decembra, sta se v Tiefenbachu, blizu Gundelsheima, v okolici Heilbronna, poročila Sonja Veble in Heinz Jürgen Schüßler. Poleg domačih se je poroke udeležilo veliko slovenskih vernikov iz Heilbronna in okolice. Obred je potekal v nemščini in slovenščini. Lepa slovenska pesem je v cerkvi, pa tudi pred njo, dala

Poroka Sonje Veble in Heinza Jürgena Schüßlerja

praznovanju slavnostni ton in dušo.

Čestitke k poroki

Viktorija Bukovšek in Martin Hohlbauch iz Württemerškega sta 15. septembra lani stopila pred oltar v Laškem pri Celju. Prvikrat sta se videla v slovenski sobotni šoli v Stuttgartu, ki sta jo redno obiskovala. Martinov oče Werner je bil sicer krščen v evangeličanski cerkvi, a lep zgled svoje žene in 4 otrok, ki jih je redno vozil 30 kilometrov v našo sobotno šolo, ga je nagnil k temu, da je tudi sam postal katoličan.

Š V E D S K A

Slovenska skupnost na Švedskem se v letu 2002 pripravlja na 40-letnico obstoja katoliške misije na Švedskem. Tako bo letošnje binkoštno srečanje v Vadsteni izzvenelo Bogu, Materi Božji, sv. Brigiti Švedski in blaženemu

Antonu Martinu Slomšku v zahvalo. Tam se bodo s hvaležnostjo v srcu spomnili vseh dušnih pastirjev, ki so kdajkoli med njimi živeli in delovali. Posebej pa bo spomin pohitel nazaj, v leto 1962, ko je med slovenske rojake na Švedsko prišel in tukaj med njimi živel in deloval danes že pokojni Jože Flis, ki je oral ledino narodnega dušnega pastirstva v tej severnoevropski deželi. Ljudje se ga vedno znova s hvaležnostjo v srcu spominjajo in vseh tistih prvih težkih let, ko g. Flis ni smel maševati v slovenskem jeziku, ampak le pridigati, pa še to v odmerjenem času. Toda časi so se počasi spreminjali na boljše in katoliška Cerkev je v tej protestantski deželi dobivala vedno več svobode in je življenje katoličana postajalo vse lažje: preko stopnje znosnosti vse tja do normalnega spoštovanja katerekoli veroizpovedi, kakor je to danes v veljavi na Švedskem. Gospod Jože Flis, kakor tudi danes že pokojni pater Janez Sodja, za njim pa tudi Jože Drolc, ki je šestnajst let deloval na Švedskem do leta 1993, Stanislav Cikanek, danes slovenski dušni pastir v Angliji, so poleg dušne oskrbe veliko naredili tudi na področju ohranjanja maternega jezika, slovenske zavesti, krščanske kulture in omike, predvsem pa na področju identitete slovenstva in katoliške identitete. Še danes je na Švedskem 180 rednih naročnikov Naše luči, kar je izredno in hvalevredno. Seveda pa bi bilo še več vredno, ko bi po slovenskem verskem in leposlovnem in drugem dobrem tistku segala tudi druga in naslednje generacije Slovencev na Švedskem.

Da bi se vredno in dostojno praznovala ta častitljiva obletnica Slovenske katoliške misije, bo za Binkošti prišel na pastoralni obisk

na Švedsko mariborski škof Dr. Franc Kramberger, ki bo vodil slovesno bogoslužje v Vadsteni 19. maja z začetkom sv. maše ob 12. uri. Slovenske rojake bo tej priliki obiskal tudi Msgr. Janez Pucelj, delegat za Slovence v Nemčiji in na Švedskem, kakor tudi drugi gostje iz domovine in od drugod. Popoldne pa se bo v dvorani slavju pridružil tudi škof Anders, ki bo po sv. birmi v stolni cerkvi v Stockholmu odšel na pot v Vadsteno, da se sreča in povesele s Slovenci in jim čestita za zvestobo Kristusovi Cerkvi in domovini Sloveniji.

Duhovna obnova: Gospod Janez Pucelj bo v mesecu aprilu vodil duhovno obnovo od petka zvečer do prve nedelje v Landskroni za južno Švedsko. Od petka zvečer do vključno druge nedelje bo potekala duhovna obnova v Halmstadu za Slovence v tem kraju, kakor tudi za vse do Helsingborga in do Varberga. V petek pred tretjo. nedeljo v mesecu aprilu bo zvečer sv. maša, nato bo potekala duhovna prenova in srečanje v Göteborgu. Zadnje srečanje in duhovna obnova pa bo v petek pred četrto nedeljo v mesecu aprilu v Köpingu. V soboto zvečer bo nato sv. maša v Stockholmu in možnost srečanja z voditeljem duhovne obnove. Od tam pa bo 4. nedeljo v aprilu pot vodila slovenska duhovnika v Eskilstuno in popoldan v Köping. Vsa srečanja, duhovni nagovori in pogovori bodo potekali v župnijskih prostorih, kakor je to bilo že pred srebrnim jubilejem srečanj v Vadsteni. Slovenski rojaki ste že sedaj povabljeni, da si rezervirate čas in se v čimvečjem številu pridružite tem srečanjem.

Povabilo slovenskim društvom in posameznim skupinam, ki lahko

Pokojni Jože Rot, prvi z desne, med svojimi sorodniki na Švedskem

prikažete svoje delo: petje, muziko, ples v narodnih nošah in podobno, da se čimprej prijavite slovenskemu duhovniku za svoj nastop v Vadsteni v kulturnem delu srečanja, ki poteka v dvorani, kajti vse je potrebno organizirati in načrtovati, da ne bi trajalo predolgo. V času, ko je nastal ta zapis, je prva skupina za nastop v Vadsteni že prijavljena. Torej, dobrodošli!

Zadnje slovo od Maksimiljana Lesjaka iz Göteborga je bilo na Kvibergeru v St. Olofskapell, 31. januarja 2002 ob 12.30. Pogreb je vodil Zvone Podvinski, slovenski dušni pastir na Švedskem.

Pokojni Maksimiljan Lesjak iz Göteborga

Maksimiljan Lesjak je bil rojen v številni družini Lesjak 9. julija 1937. leta v Koritnici v Baški grapi, v Sloveniji. Leta otroštva, ki jih je preživel z brati: Gustelnom, Dominikom, Jankom, Cvetkom in sestro Zofko, so bila težka, saj je bila pred vrati II. svetovna vojna, ki je s sabo prinesla veliko trpljenja in tudi revščino. Ta čas težkih preizkušenj je zaznamoval tudi družino Lesjakovih. Otroci so se morali zelo hitro srečati s trpljenjem in pomanjkanjem. Toda vse to jih je še bolj povežalo med seboj, saj se je Maksimiljan, ki ga je življenje pripeljalo tista davna 60. leta na Švedsko, rad vračal v svoj rojstni kraj in med svoje sorodnike in prijatelje v Baško grapo, na tisto lepo in ljubo mu Primorsko.

Ves čas je bil zaposlen v Götaverken motor. Vsa leta svojega življenja je delal v istem podjetju, kar je znamenje zvestobe. In sodelavci so ga poznali kot pridnega in zvestega tovariša, ki je vselej tudi rad pomagal.

V svojih najlepših letih si je poiskal prijateljico Anito, s katero sta imela hčer Alexandro, ob kateri so se zbrali sorodniki, rojaki in sodelavci, da skupaj z njo žalujejo in da se skupaj poslovijo. Hči Alexandra je kasneje, ko je njen oče Milan spoz-

nal svojo drugo prijateljico Evo, dobila polsestre: Anno, Emmo, Emelie in polbrata Olleta, s katerimi je povezana. Z Evo je Maksimiljan dolgo živel skupaj in sta bila drug na drugega zelo navezana. Ko mu je natanko pred pol leta prijateljica Eva umrla, je bil zelo žalosten.

Svojo rodno Primorsko, svojo Baško grapo je vselej in povsod nosil v svojem srcu. V domači vasi sta si z Evo zgradila hišo, kamor sta se mislila preseliti, ko bi on letos meseca junija odšel v zasluzeni pokoj. V Slovenijo sta z Evo odhajala vsako leto, dokler bolezen prijateljice ni postala ovira za potovanje domov.

Milan Lesjak je živel življenje bolj skrito in bolj v okviru svoje družine ter delovnega mesta. V svojem življenju pa se je srečeval tudi s svojimi rojaki v cerkvi in v slovenskem društvu. Čeprav ne pogosto, vendar je imel stike z njimi, saj so se rojaki od njega poslovili v lepem številu. Njegova življenjska pot je bila prekinjena 14. januarja 2002 zaradi srčnega infarkta. Od rojaka, prijatelja in sodelavca so se navzoči pogrebci poslovili v upanju, da se nekoč z njim vidijo v nebesih.

Bratje: Janko, Avguštin in Dominik Lesjak z ženo Natalijo, ki je ob grobu spregovorila besede v slovo, so v grob pokojnega brata Maksimiljana položili slovensko zemljo, ki so jo prinesli s sabo, ko so se prišli od njega posloviti. Slovenski duhovnik čuti hvaležnost za tako lepo dejanje, ki so ga bratje storili ob odhodu dragega jim brata, svaka.

In memoriam: Jože Rot je bil rojen 13. aprila 1939 v lepi soški dolini v vasi Žaga blizu Bovca, v tistih težkih letih, ko so se že čutili prvi tež-

ki koraki nacizma v Evropi. Bil je sin prvorojenec in zraven je dobil še tri sestre. Čas ranega otroštva je bil zaznamovan z II. svetovno vojno. To je bil čas hudih preizkušenj, čas siromaštva, zato je po končani vojni že zelo zgodaj začel delati, da je tako pomagal prehraniti svoje drage sestre.

Z bratrcem Albertom sta 19. junija 1963. leta pobegnila čez mejo v Italijo. Od tam sta 12. februarja leta 1964 prispela na Švedsko.

Jože je vse svoje življenje pridno delal. Srečeval se je s svojimi rojaki, ki so se ob sobotah, na Bergsjönu zbirali na "balin placu", kjer so balinali in gojili prijateljstvo. Prav tako se je Jože občasno udeleževal tudi slovenske sv. maše v Göteborgu in veselic, ki so jih pripravili rojaki.

Konec novembra 2001 se je podal na daljši obisk v svojo rojstno vas, po kateri je tako hrepenelo njegovo srce. In tam je 11. januarja 2002 to

Jožetovo srce prenehalo biti, ko ga je Bog poklical k sebi.

Kot je zapisal Sv. Avguštin: "Nemirno je naše srce, dokler se ne spočije v Tebi", tako naj se po vseh teh letih vračanja v domovino in nazaj na Švedsko, pa spet v domovino, pokojni Jože spočije v Bogu in naj njegovo mrtvo telo mirno počiva v slovenski zemlji, v njegovem tako dragem rojstnem kraju Žaga v soški dolini!

Vaš Zvone

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

FRANCIJA

PARIZ

Program za veliki teden v Parizu

Od cvetne do velikonočne nedelje bo vodil duhovno obnovo jezuit p. Benedikt Lavrih iz Ljubljane.

Program je sledeč:

Cvetna nedelja: Srečanje ob 15.30

Tema: Kristusov zmagoslavni vhod v Jeruzalem

Sveta maša ob 17. uri

Veliki četrtek: Srečanje ob 20. uri

Tema: Evharištija je izziv za medčloveške odnose

Sveta maša ob 21. uri

Veliki petek: Srečanje ob 20. uri

Tema: Trpljenje očisti srce in vest ljudi

Sveta maša ob 21. uri

Velika sobota: Srečanje ob 20. uri

Tema: Kristusovo vstajenje je up in vrednota za naše življenje

Sveta maša ob 21. uri

Blagoslov velikonočnih jedil!

Velika noč: Sveta maša ob 17. uri

Vsak dan bo priložnost za zakrament sprave!

MÉRICOURT

Velikonočni obredi:

Cvetna nedelja: sveta maša ob 10. uri

Veliki četrtek: sveta maša ob 20. uri

Veliki petek: liturgija ob 15. uri

Velika sobota: sveta maša ob 20. uri

Blagoslov velikonočnih jedil

Velika noč: sveta maša ob 10. uri

Vse liturgične dneve bo priložnost za spoved!

CHILLEURS-AUX-BOIS (Loiret)

Skupna slovenska maša bo na velikonočni, vüzemski ponedeljek ob 10.30 v župnijski cerkvi. Eno uro pred sveto mašo bo priložnost za zakrament sprave. Vabljeni!

Vsem želim vesele in blagoslovljene velikonočne praznike. Kristus je res vstal, vstali bomo tudi mi. Aleluja!

NEMČIJA

STUTT GART

Svete maše v mesecu marcu

STUTT GART, sv. Konrad: 3., 10., 17. marca ob 16.30.

BÖBLINGEN, sv. Bonifacij: 3. marca ob 9.45, nato prireditev ob matinskem dnevu.

SCH. GMÜND, kapela sv. Jožefa: 10. marca ob 9.30.

SCHORNDORF, kapela pri sestrah: 17. marca ob 9.00.

AALEN, sv. Avguštin: sobota, 16. marca ob 17.00.

HB-BÖCKINGEN, sv. Kilian: sobota, 23. marca ob 17.00, cvetna nedelja.

OBERTENFELD, Srce Jezusovo: 24. marca ob 9.00, cvetna nedelja.

ESSLINGEN, sv. Elizabeta: 24. marec ob 17.00, cvetna nedelja

SLOVENSKI DOM: župnijska pisarna je odprta v torek in petek od 9.00 do 12.00. V torek, sredo in petek tudi od 16.00 do 19.00 ure ter vedno po maši.

SOBOTNA ŠOLA: Stuttgart: v soboto, 2. in 16. marca od 10.00 do 12.00. Böblingen: v nedeljo, 3. marca po maši (sodelovanje na prireditvi). Aalen, 16. marca pred mašo, od 15.00 do 17.00.

REUTLINGEN

BAD URACH, sv. Jožef: v soboto, 2. marca ob 17.00.

PFULLINGEN, sv. Wolfgang: v soboto, 9. marca ob 17.00.

GÖPPINGEN, sv. Jožef, v nedeljo, 3. marca ob 14.30.

Pisarna v Reutlingenu, Krämerstr. 17 je po predhodnem dogovoru odprta ob četrkih od 15.00 do 18.00.

Konzularni dnevi-Stuttgart, Sophienstr. 25/II so 1. in 3. četrtek v mesecu od 9.00 do 12.30 in od 13.00 do 16. ure. Tel: 089/543-98-19.

Argentina

V Argentini sta januar in februar dopustniška meseca. Vendar so letos počitnice bolj žalostne. Huda kriza je močno prizadela tudi naše rojake. Sredi februarja se je vrnila v Buenos Aires skupina šolskih otrok, ki so prebili dva tedna v hribovitem predelu province Kórdova, oddaljene od Buenos Airesa 800 kilometrov, kar pa za argentinske pojme niti ni prevelika razdalja. To je bila že 41. tovrstna kolonija, ki jo vsako leto organizira osrednje društvo Zedinjena Slovenija v sklopu šolskega odseka. Pred 41 leti se je majhna skupina otrok v spremstvu učiteljic in učiteljev prvič podala za nekaj dni v mirno gorsko okolje. Tam je požrtvovalni slovenski duhovnik in pedagog dr. Rudolf Hanželič zgradil dom. Danes je ta počitniški dom nadvse lep in gostoljuben.

Šolska kolonija je z leti imela različne uspehe. Včasih je bila množična, včasih bolj skromna. Najmanjše skupine so štejele 40 otrok, bila pa so tudi leta, ko je potovalo več kot 100 otrok. Letos se je kolonije udeležilo 78 otrok v spremstvu 9 voditeljev. Število je izredno za ta krizni čas. Kolonijo je vodil profesor Karel Groznik, v spremstvu zdravnice, petih deklet in dveh fantov. Vsi ti opravijo celotno delo organiziranja in vodstva prostovoljno in popolnoma brezplačno in mnogi vložijo v to dejavnost čas svojih letnih počitnic.

Glavno opravilo otrok v koloniji so bili različni izleti in sprehodi po bližnjem gričevju, ki je delno podobno slovenski hিবoviti pokrajini. Okolica je bolj suha in pusta, saj sploh ni gozdov in prevladujejo ostra trava, grmičevje in skalovje. Ker je na južni polobli sedaj poletje, so se otroci večkrat tudi kopali v tolmunih in kopališčih na bližnjih rekah. Na dnevnem redu so bile razne športne in telovadne dejavnosti, manjkalo ni niti zabavnih iger. Kadar pa je bilo vreme slabo, so de-

javnost na prostem nadomestile namizne igre in ročna dela.

Posebno pozornost vodstvo kolonije vsako leto posveča petju. Vsak otrok je že ob začetku dobil svojo pesmarico z vrsto znanih in manj znanih slovenskih pesmi. V dveh tednih se otroci naučijo kar nekaj novih pesmi in jih navdušeno pojejo. Med temi ne manjka cerkvenih pesmi, ki jih potem pojejo tudi pri nedeljski maši.

Vedno je kolonijo spremljal tudi slovenski duhovnik. To zadnji dve leti ni bilo mogoče, ker je smrt močno posegla v duhovniške vrste med rojaki v Argentini. Vendar je tokrat kolonijo obiskal župnik Franci Cukjati, imel mašo za otroke in z njimi ostal tri dni. Sicer pa so otroci vsak dan opravljali razne pobožnosti in molitve v mali cerkvi.

Italija

Sodišče v italijanskem Pordenonu bo na predvečer slovenskega kulturnega praznika, 7. februarja ob 9. uri, nadaljevalo proces proti duhovnikoma iz Beneške Slovenije Božu Zuanellu in Marinu Qualizzu, ki sta v svoji knjigi z naslovom Gli anni bui della Slavia razkrila tajne organizacije O (Osoppo) in poznejšo Gladio v Vzhodni Furlaniji, ki so boj proti komunizmu enačile z bojem proti jeziku in kulturi beneških Slovencev. V slovenščini je knjiga izšla leta 1998 pri Cankarjevi založbi in nosi naslov Mračna leta Benečije. Svojo solidarnost z omenjenima duhovnikoma so v zadnjih dneh s svojimi podpisi izkazali številni znani Slovenci ter obenem pozvali slovensko zunanje ministrstvo ter slovensko javnost, naj pozorno spremljajo proces v Pordenonu. Med podpisniki so tudi svetniki Mestne občine Ljubljana, poslanci državnega zbora, nekdanji

(Stuttgart) Ob razstavi bibličnih slik Oskarja Rotovnika

(Nica) Družina Lišter

Pevci društva Bled iz Essna med nastopom v cerkvi v vasi Žažar pri Podlipi

poslanci slovenskega parlamenta in slovenski publicisti, novinarji, umetniki in pesniki.

Združene države

Slovenci v ZDA so zadnje čase obhajali več pomembnih obletic: 100-letnico cerkve svetega Lovrenca, 50-letnico mešanega pevskega zbora Korotan, 25-letnico moškega pevskega zbora Fantje na vasi, 50-letnico slovenske šole in letos 100-letnico svetoviške šole. V prvih letih je pouk v tej šoli potekal v slovenskem jeziku. Leta so prinesla svoje in pouk je zdaj v angleščini. Tisoče otrok je šlo skozi to šolo in s seboj v življenje so ponesli znanje, katoliško vero in nauke za pošteno življenje.

Časi in obrazi se spreminjajo, toda potreba po katoliških šolah je še vedno prisotna. Vendar prihodnost šole svetega Vida in drugih katoliških šol v tem času ni povsem zagotovljena. Največja skrb je finančno vzdrževanje, kajti vse težje je pokriti stroške. Eden izmed vzrokov za to je, da imajo mestne župnije vse manj aktivnih faranov in tako tudi manj dohodkov. Starši, ki pošiljajo svoje otroke v šolo svetega Vida, morajo plačati 2.700 dolarjev šolnine za vsakega otro-

ka, kar postaja vedno večje breme. V višjih šolah je pa ta vsota še dvakrat ali celo trikrat višja.

Konec tedna smo se v Clevelandu spominjali velikega Slovenca, ki je deloval med ameriškimi Indijanci. Škof Friderik Baraga je umrl 19. januarja 1868 v Marquettu v zvezni državi Michigan, star 70 let. V Ameriko je iz Slovenije prišel 31. decembra 1830, da bi deloval med Indijanci na ozemlju Velikih jezer. Tja je prišel v času, ko se je vlada ZDA prizadevala preseliti domačine z njihove dedne zemlje vse bolj na zahod. Zahodna ozemlja današnjih držav Michigan, Wisconsin in Minnesota so naglo poseljevali beli priseljenci. Odkritje železne rude na severnem delu ozemlja Velikih jezer je dalo dodatni zagon odpiranju tega predela gospodarskemu razvoju, izkoriščanju pomembnih rudnih ležišč in ustanavljanju stalnih naselij. Uvedba parnikov in gradnja železnic sta pospešila razvoj zahodnih pokrajin.

Škof Baraga je bil sredi tega razvoja polno vpleten v človeške odnose in težave, povezane z njegovim delom med Indijanci ter belimi priseljenci. Ustanovil je veliko župnij in šol, pomagal je organizirati škofijo Sault Sainte Marie-Marquette in postal njen prvi škof. Napisal je številne knjige v slovenščini, indijanščini, angleščini in francoščini. Zdelan od pomanjkanja in trdega dela je umrl osamljen 19. januarja 1868. Zaradi ostrega zimskega vremena so upravniki škofije čakali z njegovim pogrebom 12 dni. Kljub temu se ga ni mogel udeležiti nihče od sosednjih škofov, temveč le nekaj duhovnikov iz bližnje okolice. Spominski dnevi škofa Friderika Baraga potekajo v upanju, da bo v bližnji prihodnosti uradno razglašen za svetnika katoliške Cerkve.

(Frankfurt) Po maši v Mainzu smo se zbrali še na priložnostnem srečanju.

Ivan Malavašič:

POŠTAR VINKO

Tako je bil zamišljen, da jo ni ne videl ne slišal in zdrznil se je, ko je spregovorila:

“Nekam silno zamišljen si, da ničesar ne vidiš okoli sebe?”

“Morda pa imaš celo prav ... Ja, premišljeval sem in bom še, kaj mi pa preostane drugega.”

“Najbrž pa si tudi utrujen, saj verjetno ni preveč prijetno narediti vsak dan toliko kilometrov. Že kaj misliš na upokožitev? Star si dovolj.”

“Kako naj ti povem ... No, bojim se tistega dne, ko bom moral ostati doma. Poglej, Minka, zdaj sem vsak dan v stiku z ljudmi, vsak dan se pogovorim s tem ali onim, ko pa pridem domov, si tukaj ti in tako nekako nimam časa, da bi preveč razmišljal.”

“Tako kakor si malo prej?”

“Če pa bi se upokojil, bi bil po cele dneve sam. Ti se boš zdaj vsak dan vozila v šolo, popoldne in zvečer pa se boš učila in delala naloge in s kom naj bi se pogovarjal?”

“Saj bi vseeno lahko šel med ljudi.”

“Saj veš, da nikoli nisem bil tak, da bi kam šel, če nisem imel opravka.”

“Toda saj ne bi šel brez potrebe, če bi želel nekomu pomagati, nekomu, ki si sam ne more ...”

“To res ne, toda ponavadi je tako, da tisti, ki je pomoči najbolj potreben, najmanj vzdihuje in zanjo prosi. Tako bi vseeno ...”

“Če bi vsi tako govorili, nihče ne bi nikomur pomagal, vsaj večini ne, mar ni tako?”

“To je res – ampak ...”

“Nič ne govori, saj vem, koliko si že in koliko še boš pomagal ljudem v stiski! Toda še na nekaj lahko pomisliš! Večkrat napišeš kakšno pesem, toda potožil si že, da nimaš pravega časa; če bi se upokojil, bi ga imel, se ti ne zdi?”

“Ja, čas bi res imel, toda odkar ni Jerice, no, mame, pišem le resne in žalostne pesmi; nobene vesele in razigrane ni v mojem novem zvezku, zdi pa se mi, da si ljudje želijo prav takih.”

“Oh, ata, saj bi bilo potem najbrž drugače.”

“Ne bi rekel ... Saj sem že večkrat poskusil, pa ni šlo; kar nenadomoma sem se spomnil nanjo in nisem mogel. Nič ne morem, če je tako in bo najbrž vedno.”

“Da, bo, če se boš zaprl vase in le premišljeval o preteklosti, ki se ne more nikoli več vrniti. Treba je misliti za naprej!”

“Ja, mladi lahko tako ravnate, kako pa naj jaz?”

“Glej, že to bi te razvedrilo in ti dalo moč, da bi lažje prenašal vse križe, ki so ti naloženi, če bi še hodil k zboru ...”

“Vedno sva hodila skupaj, kaj bi sam; kako naj bi pel, ko pa bi videl, da tam med soprani ni nje ...”

“Oh, ata, prepričana sem, da bi tudi mami rada videla, če bi bil tam ...”

XII. UPOKOJITEV

Sredi maja je bilo, sredi najlepšega meseca v letu, vsaj Vinko je vedno tako mislil. Sadno drevje okoli Gričarjeve hiše je že pred dnevi odcvetelo. Tako obilno kakor to 1987. leto ni cvetelo še nikoli, toda Vinka to

ni razveselilo. Vedel je, da bo sadja zanj preveč, drugega pa ni več tukaj ...

Nedelja je bila, nedelja sredi maja in vsa dolina je bila okrašena z mladim zelenjem in tisočermi cvetovi. Čeprav je v Podhrastu že odzvonilo poldne, Vinko še ni šel v kuhinjo, da si pripravi kosilo; na soncu

Pasijon v Stuttgartu leta 1993

pred hišo je sedel in premišljeval. Ni videl okoli sebe pomladne lepote, ni slišal kukavice, ki je zapela tam na robu gozda.

V preteklost so se vračale njegove misli. Tolikokrat je že podoživel vse tisto lepo, kar mu je bilo dano doživeti.

“Nikoli si nisem tedaj, ko je bila Jerica še zdrava, predstavljal, da bom nekoč takole sam. Toda ko nje ni bilo več, je bilo tudi konec moje sreče in upanja ... Saj, vesel sem bil tedaj, ko je Minka dokončala šolo in še tisto leto dobila službo v pisarni. Res je še tudi potem redno prihajala domov in opravljala takorekoč vsa dela, ki jih je nekoč Jerica, toda ... Ja, neki dan mi je pa rekla:

“Veš, ata, letos pa bi nekoliko manj sadila. Saj za-
služim in lahko kupiva, kar nama bo manjkalo. Veš,
od tega dela na njivi imam tako raskave roke, da me to
moti pri delu v pisarni, pa tudi sodelavke me imajo za
neumno, ker rijem po zemlji.”

“Pa vendar sva še lani veliko pridelala in veselje ima
človek, ko vidi, kako reste. Saj ti bom pomagal. Ja, kaj
pa če bi delala v rokavicah?”

“Oh, ata, kar poskusi to v poletni vročini, pa boš videl,
kako se ti bodo potile roke! Saj ne rečem, za kakšne
pol ure bi že ...”

In tako sta tisto pomlad sadila veliko manj. Da pa njive
ne bi prerastla trava, je zasejal deteljo in korenje, da
bodo imeli zajci – te je še vedno redil – boljšo prehrano.
Ja, tisto leto ga je vse pogosteje obšla misel, da pravza-
prav ne spadata več skupaj, da ni več tako kot tedaj,
ko je bila še manjzna in potem, ko je hodila v šolo.
Čedalje pogosteje je pomislil, da je ona sedaj nekaj več
od njega, saj je v službi v pisarni, on pa je le navaden
in ostarel pismonoša, ki ima le osnovno šolo.

Nekoč se je zagovoril in uganila je
njegove misli:

“Ata, zakaj tako misliš? Verjetno
bi tudi ti hodil v šolo, če bi imel
možnost.”

“Kaj pa vem. Niso bili tedaj ravno
dobri časi in potem je prišla še
vojna in mi vzela mladost. Zdaj pa
tako kaže, da bom spet sam ...”

“Le kako moreš tako govoriti, saj
vendar pridem vsako popoldne

domov. In zdaj, ko ne hodim v šolo, se lahko veliko
pogovarjava.”

“Ja – zdaj se ...”

Samo pogledala ga je in odšla iz sobe.

Ne ne, njegove slutnje niso bile brez osnove. Saj je
večkrat pomislil na to možnost, toda vedno je nekako
odgnal to misel, češ: bo že nekako, saj ne bo že danes
ali jutri!

Lani pozimi pa se je zgodilo.

Kakor ponavadi sta se skoraj istočasno vrnila domov.
Pa ni takoj stopila k štedilniku kakor ponavadi; na
stolu je še sedela, ko je on že zakuril peč.

Nekam nenavadno zamišljena se mu je zazdela, toda
ni je vprašal, kaj ji je, le rekel je:

“Si utrujena, Minka?”

“Ne ne, nisem, nisem nič bolj kot ponavadi ...!”

“Zakaj pa potem ...?”

“Saj bom skuhala kosilo, ne boj se, le nekaj bi ti rada
prej povedala; no, rada bi, da bi se pogovorila.”

“Mislim, da se je lažje pogovarjati s polnim želodcem,
vsaj včasih; saj se ti najbrž ne mudi prehudo?”

“No ja, se bova pa po kosilu, saj bo res boljše, več časa
bo.”

Ko sta pojedla, je počasi dejal:

“Kaj je? Je morda kaj pomembnega, resnega. Tak
občutek imam.”

“Saj je res, vsaj zame, a tudi zate.”

“Potem pa kar govori! Prej ko zvem, boljše bo; pa četu-
di je kaj takega, kar me bo prizadelo.”

“Ata, poročila se bom!”

Čprav je že dolgo slutil, da se bo nekaj takega prej ali
slej zgodilo, je bil vendarle tako presenečen, da je ostal
brez besed. Tudi ona tisti trenutek ni vedela, kako naj

nadaljuje pogovor. Zbegal jo je njegov molk in prestrašeni obraz. Šele čez čas je zašepetala:

“Zakaj si se tako prestrašil? Saj ne bom umrla ...”

“Bosta živela tukaj - bo prišel ...?”

Zdaj je naenkrat razumela kaj ga je tako prestrašilo in skušala ga je potolažiti:

“Ne, semkaj res ne more priti, ker ima svojo hišo, starši so mu jo že prepisali. Veš, vsi njegovi bratje so šolani in imajo po raznih krajih svoje družine, službe in stanovanja. Kako naj zapusti ata in mamó?”

“Tako tako ... No, kakor vesta! Bom že nekako, dokler bom ...”

“Saj sem in sva mislila na to. Andrej mi je rekel, da lahko prideš k nama.”

“Ne ne, to pa ne pride v poštev! Mar mislita imeti kar dom za ostarele. Dva sta kar dovolj, tako mislim! Sicer pa še vedno raznašam pošto.”

“Večkrat si že omenil, da se boš upokojil.”

“Ja, tako sem se odločil, da potem ko bom imel štiri-deset let delovne dobe, to bo pa drugo leto. Toda žal mi bo zaradi ljudi, ki jih vsak dan obiskujem, ki jih imam rad in vem, da tudi oni mene.”

“Vse to je res, toda pride čas, ko mora človek reči: Dovolj je, ne morem več!”

“Saj je res, toda ni vedno lahko! Aja, še nekaj sem te hotel vprašati, ne zameri: “Kako se boš poročila? Vedno si hodila v cerkev - bo tudi cerkvena poroka?”

“Oh, ata, če te to skrbi, te pa lahko potolažim. Seveda bo, saj tudi Andrej hodi v cerkev, celo poje pri cerkvenem zboru.”

“Tako? No, res lahko rečem, da se mi je odvalil težak kamen od srca. Ne zameri, ker sem vprašal, toda pogosto sem mislil na te stvari, saj sem vedel, da bo nekoč prišlo do tega. Veš, bal sem se, da bi se zaljubila v napačnega človeka, da bi bila potem nesrečna ...”

Ob 40-letnici "Društva Slovencev v Parizu"

(Lebach) Slovenci iz Saarlanda pri slovenski maši

Če je pa tako, kakor praviš, potem sem lahko glede tega miren.”

“Če že ne boš prišel k nama, te bova pa pogosto obiskovala, da bova pospravila po hiši, da ti bom oprala ...”

“Saj verjamem, da lepo in resno misliš, toda veš, ko pride družina, enostavno zmanjka časa, posebno če hodiš v službo.”

“Oh, ata ...”

“Ne govori, tako je in bo! Kaj ni rečeno, da bo mož zapustil očeta in mater in odšel s svojo ženo? Velja pa seveda tudi nasprotno, zakaj bi se torej gnjavil zaradi tega. Nikoli ni tako, da bi nikakor ne bilo! Če človek misli, da ni več nobenega izhoda, se tam nekje v daljavi pokaže drobna lučka, ki potem postaja vse večja ...”

Za trenutek je oblak zakril sonce, da je postalo hladneje in se je ozrl okoli sebe. Spoznal je, da je sam, kakor je sam že celo leto in še nekaj več. Res sta še lansko pomlad prihajala dokaj pogosto, kakor je obljubila, toda počasi so obiski postajali vse redkejši. Letos nazadnje pred mesecem, o veliki noči. Tedaj je tudi lahko spoznal, zakaj in zakaj ju zdaj najbrž precej časa ne bo. Oblak se je napatil nekam proti severu in sonce je spet prijetno gredo. Zaprl je oči in se spet zamislil.

Zdaj je že leto dni sam. Ja zadnja leta je čutil, da vse težje opravlja svojo službo; domov se je večkrat vračal tako utrujen, da se mu sploh ni dalo kuhati kosila in je tako združil kosilo in večerjo ali pa še to ne. Zavedel se je, da tako ne more več, leta pač prinesejo svoje. Ampak želel je delati toliko časa, da bo dopolnil štiri-deset let delovne dobe. Toda priznati si je moral, da ga še bolj skrbi, kako bo živel brez vsakodnevnih srečanj z ljudmi, s starimi znanci. Predvsem zaradi tega je tudi tako dolgo vztrajal.

Se nadaljuje

Lučka pripravi butaro

NA ZADNJO
NEDELJO PRED
VELIKO NOČJO JE
LUČKA PRIPRAVILA
BUTARO IZ OLJČNIH
IN LOVOROVIH
VEJIC. OKRASILA JO
JE S TRAKOVI IN
PAPIRNATIMI
ROŽAMI. ODNESLA
JO JE V CERKEV K
BLAGOSLOVU.

RAZMISLI TUDI TI.

Oglej si predmete.
Vsakega poveži z
ustrezno besedo.
Zeleno obarvane črke
besed prepisi v
spodnje kvadratke. S
tem poimenuješ dan,
ko odnesemo butare
v cerkev k
blagoslovu.

CVET
LUNA
PONEV
SKODELICA
JABOLKO

□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

- Mamica, v živalskem vrtu sem videl opico, ki je tako velika kot naš sosed.
- Ne govori neumnosti, tako velikih opic sploh ni.

V nekem kraju, kjer se povodnji kar vrstijo, stoji ob cesti kol z napisom: "Kadar je ta kol pod vodo, se po tej cesti ne da voziti."

- Žena, prihodnje leto ti bom za rojstni dan podaril zlate uhane.
- Kaj pa letos?
- Luknjice v ušesih.

- Zakaj si pa izrezal iz časopisa tisti članek: "Kako dočakam sto let?"
- Zato, da ga tašča ne bi videla.

Gost: Recite, kar hočete. Po vašem vinu me vedno boli glava.

Gostilničar: Kaj jaz morem za to, če imate slabo glavo.

- Meni se nobena hrana ne pokvari, ker imam hladilnik.
- Meni tudi ne, čeprav ga nimam.
- Kako je to mogoče?
- Preprosto. Imam sedem otrok.

Dva pijanca se proti jutru vračata domov.

- Ti, pogledj, ali sveti sonce, ali je luna?
- Ne vem, jaz nisem tukaj doma.

- Boš spil kavico?
- Ne! Potem ne bom mogel spati.
- Zanimivo! Jaz pa ne morem piti kave, če spim.

- Pogledj, kako je to vino kalno. Takega vendar ne morem piti.
- O, le brez skrbi! Vino je popolnoma dobro, samo kozarec je umazan.

- Kolikokrat si pa že padel na izpitu?
- Jutri bom tretjič.

- Rada bi čevlje po najnovejši modi.
- Prosim, sedite in počakajte nekaj minut. Moda se namreč pravkar menja.

- Veste, soseda, naš mali bo strašansko nadarjen. Niti štirih let nima, pa že zna povedati svoje ime naprej in nazaj.

- Ja, kako mu pa je ime?
- Oto.

- Veš, Jani, danes je prišel k nam stric Lojze, ki že deset let ni bil pri frizerju.

- Joj, kakšen pa je potem?!
- Plešast.

- Pred poroko je Tine zatrijeval, da bo on gospodar v hiši.

- In zakaj si se potem poročila z njim?
- Da mu dokažem, kako grdo se je motil.

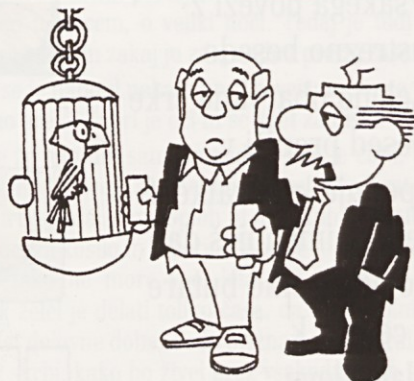
- Zdaj pa res ne vem ...
- Česa pa ne veš, Tone?
- ... ali naj grem na poroko ali ne.

- Si povabljen?
- Ne. Ženin sem.

- Kaj pa kuhaš, Ančka, ko je vse tako drago?
- Tisto, kar ni drago!
- Kaj pa je to?
- Mula!

- Tone, daš ti vso plačo ženi?
- Vso! Obdržim si samo denar za cigarete, kavo, vino, gostilno pa še kakšen izlet v inozemstvo!

- V naši hiši sem gospodar jaz!
- Kaj pa žena?
- Žena pa samo ukazuje!

Tudi jaz sem ženi nekoč podaril papagaja, pa ga je naučila poslušati namesto govoriti!

201A0 Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Naš naslov: Gebr. HORZEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

202D3 Na lepem delu Dolenjske prodamo dvonadstropno hišo z gostinskim lokalom in delavnico. Možnost oddajanja sob in frizerskega lokala. Cena po dogovoru. Tel. v Sloveniji 07-3091-194.

203B1 Prodaj medetažno stanovanjsko hišo, 10 x 12 m, na parceli 930 m, v naselju Močna pri Lenartu. Ulica asfaltirana, javna razsvetljava, hiša ob gozdu, pogled na jezero, telefon, krušna peč, dnevna soba z galerijo, itd. Informacije na tel. št.: 00386/(0)41/553-286.

201F1 Prodaj enosobno komfortno stanovanje, 45 m², v središču Ljubljane, vgrajena kuhinja, loggia (zaprt balkon), petdelna vgrajena omara v predsobi. Vselitev od 1. 2. 2002 naprej, cena po dogovoru, zelo dobra infrastruktura. Informacije v Münchnu: 089-1875 23.

203A1 Slovenec, star 53 let, želi za skupno prihodnost spoznati Slovenko, ki ji vrednote, kot je ljubezen, zaupanje in zvestoba, še nekaj pomenijo. Ponudbe pošljite na uredništvo NL pod šifro: "München".

203C1 Prodaj dvosobno komfortno stanovanje v Ljubljani, Koseze, terasasti bloki. Vgrajena nova kuhinja, kopalnica, vseljivo takoj. Informacije na telefon v Nemčiji 0049-9244-1313.

203D2 Maribor – štiri in pol sobno stanovanje 148,5 m², prvo nadstropje, dve kleti in parkirni prostor, središče mesta Hutter blok, prodaj za 122.400 EUR. telefon 00 386 (0)1 283-33-64.

**BERITE NAŠO LUČ
IN OGLAŠUJTE V NJEJ!**

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 20 EUR za enkratno objavo. Vsaka beseda od 50 dalje stane 0,50 EUR. Celoletna objava z isto vsebino je 150 EUR. Z večkratno zaporedno objavo narašča tudi popust. Oglašje sprejemamo do 5. v mesecu za naslednjo izdajo. Plačilo pri poverjenikih, slovenskih župnijah ali na uredništvu.

Spletne strani slovenskih katoliških misij v Evropi

Slovenska katoliška misija na Švedskem:

<http://home.swipnet.se/zvone/>

Slovenska katoliška misija Berlin:

<http://www.skberlin.de>

Slovenska župnija Frankfurt, Nemčija:

<http://home.t-online.de/home/skg.ffmpeg/>

Slovenska župnija Mannheim, Nemčija:

<http://home.t-online.de/home/skm.ma/>

Slovenska župnija Stuttgart, Nemčija:

<http://home.t-online.de/home/skm.st/>

Elektronski naslovi slovenskih izseljenskih duhovnikov in pastoralnih sodelavcev v Evropi

ANGLIJA, Stanislav Cikanek, London
cikanek@email.msn.com

BELGIJA - NIZOZEMSKA, Alojzij Rajk,
Eisden
arajk@skynet.be

FRANCIJA, David Taljat, Nica
taljatda@aol.com

NEMČIJA, Izidor Pečovnik, Berlin
dori@skberlin.de

Alojzij Zaplotnik, Essen
azaplotnik@t-online.de

Stanislav Čepлак, Oberhausen
scepлак@t-online.de

Martin Mlakar, Koeln
skm.koeln@t-online.de

Martin Retelj, Frankfurt
skg.ffmpeg@t-online.de

Janez Modic, Mannheim
skm.ma@t-online.de

Stanislav Gajšek, Ingolstadt
skm.in@t-online.de

Zvone Štrubelj, Stuttgart
skm.st@t-online.de

Marko Dvorák, Ulm
marko.dvorak@t-online.de

Janez Pucelj, München, München
janez.pucelj@t-online.de

ŠVEDSKA, Zvone Podvinski, Göteborg
zvone.podvinski@mbox301.swipnet.se

UREDNIŠTVO NAŠE LUČI

janez.pucelj@t-online.de
ljubo.bek@siol.net

RAFAELOVA DRUŽBA
rafaelova.druzba@siol.net

NAŠA LUČ Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik: DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95 • Glavni urednik: Ljubo Pucelj, München, Nemčija • Odgovorni urednik: Ljubo Bekš, Ljubljana • Uredništvo: Naša luč, Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana, tel.: 01/438-30-50, faks: 01/438-30-55 • Uprava: Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana, tel. 01/231-32-41, E-naslov: ljubo.bek@siol.net, E-naslov: janez.pucelj@t-online.de

NAROČNINA (v valuti zadevne države): Evropska zveza 20 EUR • Slovenija 3.500 SIT • Švedska 200 SEK • Švica 30 SFR • Velika Britanija 15 GBP • Avstralija 35 AUD • Kanada 30 CAD • ZDA 18 USD • Hrvaška 110 HRK

V ceno izvida je vračunan 8 % DDV. • Revija izhaja tudi s finančno pomočjo Urada za Slovence po svetu pri MZZ.

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali na upravi. **Tolarski žiro račun:** 50101 - 601 - 271482, DRUŽINA, d.o.o., s pripisom za Našo luč • **Devizni račun:** Nova Ljubljanska banka, d.d., 50100-620-133 05 140-7100-1189115. • Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava.

Oblikovanje in grafična priprava: TRAJANUS, d.o.o., Kranj • **Tisk:** Tiskarna SCHWARZ, d.o.o.

ZVEZA SLOVENSКИH IZSELJENSKИH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikaneč

62, Offley Road,
LONDON SW9 OLS, GB
tel. in faks (*44) 020 - 7735 6655

AVSTRIJA

Anton Štekl, delegat

Einsiedlergasse 9-11,
A-1050 WIEN,
tel. (*43) 1-544 2575

p. mag. Janez Žnidar

Mariahilferplatz 3,
A-8020 GRAZ,
tel. (*43) 0316 - 71 31 69 37

dr. Ludvik Počivavšek

Kirchenstraße 1,
A-4053 HAID b. Ansfelden,
tel. (*43) 07229 - 88 3 56 3
(ob petkih popoldne in ob sobotah)

Janez Žagar

Kirchweg 6, A-6841 Mäder, Vorarlberg
tel. (*43) 05 52 36 21 66
Faks. (*43) 05 52 36 21 666
GSM (*43) 06 64 52 60 667

SPITTAL

A-9800 SPITTAL / Drau,
Marienkapelle
Villacherstraße

BELGIJA - NIZOZEMSKA

Kazimir Gaberc

10, rue de la Revolution,
B-6200 CHÂTELINEAU,
tel. (*32) 071 - 39 73 11

Alojzij Rajk

Guill. Lambert laan 36
B-3630 EISDEN,
tel. (*32) 089 - 76 22 01
tel./faks. (*32) 089 - 76 63 74
GSM (*32) 0476 - 862 160

BOSNA IN HERCEGOVINA

Sarajevo, trenutno ni slovenskega duhovnika.

FRANCIJA

Silvo Česnik, delegat

3, Impasse Hoche,
F-92320 CHÂTILLON,
tel. (*33) 1-42 53 64 43,
faks (*33) 1-42 53 56 70,

Anton Dejak

9, rue Saint Gorgon,
F-57710 AUMETZ,
tel. (*33) 3 82 91 85 06

Jože Kamin

14, rue du 5 Decembre,
F-57800 MERLEBACH,
tel. (*33) 3 87 81 47 82,
(Mlin) (*33) 3 87 01 07 01

mag. David Taljat

142, avenue de la Californie
06200 NICE
tel. (*33) 6 13 24 21 08
tel. (*33) 4 93 97 84 38

HRVAŠKA

Zagreb, slovenska skupnost je oskrbovana iz Slovenije.

ITALIJA

SLOVENIK:

msgr. dr. Maksimilijan Jezernik
Via Appia Nuova 884, I-00178 ROMA,
tel. (*39) 06 - 718 47 44
faks (*39) 06 - 718 72 82

MILANO:

Slovenska skupnost je oskrbovana iz Nice v Franciji (mag. David Taljat).

JUGOSLAVIJA

Jože Hauptman

Hadži Milentija 75
ZR JU - 11000 Beograd,
tel. (*381) 11 435 - 712

NEMČIJA

Isidor Pečovnik

Kolonnenstr. 38,
D-10829 BERLIN,
tel. (*49) 030 - 784 50 66,
faks (*49) 030 - 788 33 39,
tel. (*49) 030 - 788 19 24

Alojzij Zaplotnik

Bausemshorst 2
D-45329 ESSEN
tel. (*49) 0201 364 15 13
tel./faks (*49) 0201 364 18 04

Stanislav Čeplak, diakon

Oskarstr. 29,
D-46149 OBERHAUSEN,
tel. (*49) 0201 364 15 13,

Martin Mlakar

Moltkestr. 119 - 121,
D-50674 KÖLN,
tel. in faks (*49) 02 21 - 52 37 77

Martin Retelj

Holbeinstr. 70,
D-60596 FRANKFURT,
tel. (*49) 069 - 63 65 48
faks (*49) 069 - 63 307 632

Janez Modic

Römerstrasse 32
D-68259 MANNHEIM,
tel. (*49) 06 21 - 28 5 00
faks (*49) 06 21 - 71 52 106

Stanislav Gajšek

Feldkirchner Str. 81,
D-85055 INGOLSTADT,
tel. (*49) 0841 - 59 0 76,
tel. in faks (*49) 0841 - 92 06 95

dr. Zvone Štrubelj

Stafflenbergstr. 64,
D-70184 STUTTGART,
tel. (*49) 07 11 - 23 28 91
faks, (*49) 07 11 - 236 13 31
tel. (*49) 01 78 - 441 76 75

Pavel Uršič

Am Lehenweg 18,
D-70180 STUTTGART,
tel. (*49) 07 11 - 64 91 200
tel. (*49) 01 71 - 34 77 635

Oskrbovano iz Stuttgarta

Krämerstr. 17,
D-72764 REUTLINGEN,
tel. (*49) 07 121 - 43 43 41,
faks (*49) 07 121 - 47 2 27

Oskrbovano iz Münchna

Klausenberg 7c,
D-86199 AUGSBURG,
tel. (*49) 08 21 - 97 9 13

dr. Marko Dvořák,

voditelj župnijske pisarne
Olgastraße 137,
D-89073 ULM,
tel. (*49) 07 31 - 27 2 76

Marjan Bečan

Slavko Kessler, past. sodelavec

tel. (*49) 089 - 22 19 41
Janez Pucelj, delegat
tel. (*49) 089 - 21 93 79 00
tel. (*49) 0173 - 9876 - 372
fax: (*49) 089 - 219379016

Liebigstr. 10,
D-80538 MÜNCHEN,

ŠVEDSKA

Zvone Podvinski

Parkgatan 14,
S-411 38 GÖTEBORG,
tel. in faks (*46) 031 711 54 21

ŠVIČA

p. Robert Podgoršek

Schaffhauser Str. 466, Postfach 771,
CH-8052 ZÜRICH,
tel. (*41) 01 - 301 31 32
faks (*41) 01 - 303 07 88
Seebacherstr. 15, Postfach 521,
CH-8052 Zürich,
tel. (*41) 01 - 301 44 15,
GSM (*41) 079 - 662 10 11

ISSN 1408-9726

9 771408 972008